

Ivo Prijatelj

MOŠNJIČEK, DVA DOKTORATA IN DRUGE
ČUDOVITE NAJDBE

Commedia dell'arte

je nastala v Italiji v drugi polovici šestnajstega stoletja, zamrla pa je ob koncu osemnajstega. Besedica "arte" v imenu pove, da so jo izvajali poklicni igralci. Gre za komedijo tipov, ki se delijo v dve antagonistični skupini: gospodarje, starce, očete (Pantalone, Dottore, Tartaglia, Graziano idr.) in služabnike, služabnice, oziroma mladino, hčere in sinove (Arlecchino, Brighella, Pulcinella, Rosetta, Celia, Lisandro idr.). Igralci so večinoma nosili karakteristične, takratni publiki dobro znane maske. Maska je imela stalne značajske, dramaturške in spektakelske lastnosti, igralec pa je bil z njo po navadi zvezan leta in leta. Podobno kot v kabukiju so nekateri dosegli izjemno mojstrstvo in so z uspehom nastopali še v pozni starosti. Poleg dikcije in petja so obvladali še igranje na inštrumente, ples, akrobatiko, mečevanje ipd. Igralci, zbrani v družine, so potovali po vsej Evropi, od Moskve do Lizbone.

Cannovaccio, lazzo, improvizacija

Ker je igralec igral ves čas isto osebo, jo je lahko nenehno dopolnjeval. Ker je skupina stalno igrala skupaj, so se odlično poznali, zato so lahko improvizirali. Commedia ni uporabljala besedilne predloge v današnjem smislu. Imeli so nekakšen povzetek dogajanja, v skopih črtah zapisan na nekaj straneh. Tak povzetek se je imenoval cannovaccio – besedilo, ki ga je med predstavo dejansko izrekla maska, pa so igralci dodajali iz lastnega arzenala. V cannovacciu so bili torej določeni ohlapni cilji, načine, kako jih doseči pa so igralci, vsaj deloma, izbirali ad hoc. Na nekaterih mestih so vstavljali spektakularne, največkrat komične vložke – lazze. Lazzo je bil lahko povsem verbalen, npr. besedna igra, monolog, ali pa do kraja fizičen, npr. pretep.

Oklepaji

Vse, kar je variabilno, je označeno z zavitimi oklepaji. Prilagodi času in kraju predstave. Čim bolj konkretno in udarno.

Senat

Senat je manjši oder na odru. Visok je dober meter, pogled zakriva preprosta, nemarna zavesa z obročki, napeta na vrvi med dvema drogovoma. Stranice označujem, kot v geometriji, v obratni smeri urinega kazalca. Stranica a gleda proti publiki, b in d sta bočni (desna in leva), c gleda stran od publike. Tudi vogali so, kot v geometriji, A, B, C, D. Na senat vodi dvoje stopnic. Ene sredi stranice b, druge pa sredi stranice c.

Kostumi, maske

Kostumi so verodostojni, bogati in bleščeči. Maske se natančno držijo pravih, lahko pa so reducirane, tako da sta čelo in nos ohranjena, ličnice in oči pa razkrite. Maske gospodarjev so reducirane manj kot maske služabnikov, Colombina je nima, prav tako Serolina. Tudi baston je pravi, tak, ki proizvede mogočen zvok.

Glasba, efekti

Arija in balet: eden ali dva na prave inštrumente, ostali improvizirajo na tisto, kar je pri roki.

Doktorat: kot v didaskalijah, vokal in kitara.

Finale: od prihoda svatov godbenikov je muzike vse več + proti koncu veliki orkester (posnetki). V stopnjevanje se meša grmenje, ki ga spremljajo vse pogostejši bliski, tako da je deluje zadnji prehod v stroboskop povsem naravno.

Maske

ARLECCHINO, vratar
BRIGHELLA, hišnik, ima brke
PULCINELLA, v. d. tajnice
PANTALONE, red. prof.
DOTTORE, red. prof.
TARTAGLIA, izr. prof.
SEROLINA, docentka
COLOMBINA, mlada raziskovalka

Osebe

KANDIDATKA, 19 let
MATKA, 52 let
TRIJE INŠTALATERJI, kasneje svatje, glasbeniki
JURČEK, 19 let
 in kot gostja
FANČI, snažilka

Prvo dejanje

Ko publika prihaja v dvorano, Arlecchino sedi na stolu ob robu proscenija. Dvorana potemni. Arlecchino opazi muho, požene se na lov za njo. Ujame jo, posluša v dlan, potem jo pojé. Zastrmi se v nebo.

ARLECCHINO: Polna ...

Ogromna ...

Spominja na pico.

Rdečkasta ... Kot margerita, s paradižnikovo polivko.

O!

Nedosegljiva.

O, bleda Selena, vladarica plim in osek!

O, mamica, gospodarica duhov.

Spet sede na stol, zavzdihne.

....

Prišlo je pismo.

Suhoparen, tečen, oblasten dopis ...

Z žigom ...

S podpisom ...

Številko.

Papirnato skrupcalo z žigom, okroglim kot ... *Namig v nebo. Eh ... Odmahne.*

Če to ni ...

O, luna, luna!

Norci po avtocesti drve v napačno smer, pijanci vijugajo s pločnika na pločnik in domišljavo uradniško budalo nas cilja s svojimi abranki.

Obsedeno stanje.

In se vse zgrne nadme! Luna predraga, kaj pa jaz morem, če si polna? Sem jaz tukaj dekan? Nisem. Sem bil kdaj habilitiran? Zavrnjeno, stokrat. *Publiki*. Sem mogoče jaz kriv, če ste se sem not nadrenjali še vi?

Sredi noči so me stresli izpod kovtrčka, vse moram sam. *Pokaže na senat*. In medtem ko jaz garam, se tisti tam presedajo na svojih maziljenih r! Pa mislite, da sem danes že videl marendico?

....

Svoj čas pa so mi velikaši jedli z roke! Tri leta, osem mesecev, štiri tedne in dva dni preden so jo prikrajšal za glavo, mi je francoska kraljica podarila zlato tobačnico ... Že davno je ni več ...

Se grabi za srce. Adieu, mila tobačnica ...

Ne spomnim se več imena, tega bo ... *Šteje, kima*.

Vpričo nje sem jaz, Arlecchino, izvedel trojni salto mortale, ne pred mano ne za mano ga ni nihče.

In na prosluli poroki v {Bukovžlaku} je zala oštirka ... tudi njeno ime mi je že ušlo ... zato pa ne bom nikoli pozabil trinadstropnega pudinga, ki ga je postavila predme.

Tukaj pa ...

Brez zajtrka, kosila ... večerjice ...

Pantalone pomoli glavo skozi zaveso na senatu.

PANTALONE: Arlecchino!

ARLECCHINO: Ga ni.

PANTALONE: Kje se mi skriva ta delomrzna pokveka?

ARLECCHINO *vstane*: Če dovolite. Ni delomrzen in tudi skriva se ne. Šel je na malico.

PANTALONE: S kom pa govorim?

ARLECCHINO: Z mano.

PANTALONE: In ti si?

ARLECCHINO: Njegov sluga. Naročil mi je, naj vas spomnim, da mu dolgujete plačico za zadnjih trideset let, vključno z dodatkom na delovno dobo in uspešnost pri delu. Pa prehrano in prevoz in še regres pa vse boleznine in božičnice. In za povrh: udeležbo pri dobičku.

PANTALONE: Na nekaj si pa pozabil.

ARLECCHINO: Lepo, da sami spomnite.

Mislite na ...

PANTALONE: Na odpravnino, ti lump! Menda ne računaš na to, da ti bo kdo nasedel?

Arlecchino naredi nekaj vzvratnih korakov, pade na rit.

ARLECCHINO: Ojoj – joj – joj – joj!

PANTALONE: Kaj se dereš? Nič te ni doletelo.

Pa te bo, če se ne zmigaš.

ARLECCHINO: Ko pa ne morem. Posušen kaktus ima več moči kot jaz. Ena nogica mi jedva služi, druga mi je pa že čisto odpadla.

Se pobere in šepa.

PANTALONE: In bi seveda hotel invalidnino?

ARLECCHINO: Ne.

PANTALONE: Kaj pa?

ARLECCHINO: Kvečjemu nekaj malega za pod zob. Lačen.

PANTALONE: Dragi prijatelj ...

ARLECCHINO: Ja, gospodar?

PANTALONE: Poslušaj ...

Pantalone gre do roba proscenija in se zabulji v dvorano. Naredi »U–uh, t–t–t«, kot da vidi nekaj še posebej odvratnega.

PANTALONE: Kaj si že rekel?

ARLECCHINO: Jedel.

PANTALONE: A jedel? Kdo bo pa delal?

ARLECCHINO: Saj delam, od ranega jutra. Ob petih sem odklenil tistim, ki so prespali pred vrati. Že dopoldne je bilo nabito, polno vse do zadnjega sedeža. Menda se zdaj drenjajo tudi že v foyeru in po stopnicah.

Spet sede na stol.

PANTALONE: Še kako dobro vidim. In to tudi, da ti sediš na stolu, učinka pa ni.

Arlecchino, pa ne, da si un pocco zarjavel?

ARLECCHINO *poskoči*: Mogoče pa res. Bi me, prosim, hoteli malo podmazat?

PANTALONE: Podmazat?

ARLECCHINO: Mislím, s koščkom slanine. S kozarčkom rebule. Z maslenim kolačkom.

PANTALONE *publiki*: Podmazat, je rekel.

O, sancta simplicitas. Znorel je.

Na javnem kraju napeljuje h korupciji.

Spet Arlecchinu. Dragec, se ti sploh zavedaš, kako grrrrrozno smo tvegali, ko smo te nastavili za vratarja. Naš konkurent, rokohitr {Klemenčič} ... nas lahko obtoži ... česarkoli!

Že brez tega so tu not izredne razmere.

ARLECCHINO: Hvala enako. *Pokaže na trebuh.* Tu not pa tudi.

PANTALONE *poudarjeno svetohlinsko*: Dovolj! Dokler v naši ustanovi tiho in skromno domuje stroka, se ne bo politiziralo!

ARLECCHINO: Rad bi samo ...

PANTALONE: Od pamtiveka si na naši šoli po najvišjih merilih stroke prizadevamo za javno dobro. Prispevamo, kar moremo. Ampak ljudje, ničeve in nečimrne kreature, ne poznajo hvaležnosti. Neki odvrtni kverulant, nesposobnež, ki smo ga zavrnilo na sprejemnem izpitu, nas je šel lažno ovadit, da ne delamo.

Žalostno in smešno.

ARLECCHINO: Jaz, da se ne matram?

Dvorani. Ti žaba, boš ti videl sveto govno žegnano, ko te dobim ...

PANTALONE: Ne repenči se. Raje se potrudi, ker ti povem, caro mio, da si prvi na listi za odstrel.

ARLECCHINO: Na kakšni listi?

PANTALONE: Na seznamu tistih, ki bodo leteli.

ARLECCHINO: Kam?

PANTALONE: Na cesto.

ARLECCHINO *publiki*: A slišim prav?

Rekel je: na ohcet!

Pomane dlani. O, spet te bom videl, nepozabni {Bukovžlak}!

Ampak, gospodar, veste kam bi pa jaz še rajе?

Na Havaje.

Če pomislim ... Prvi na spisku za Havaje ...

Nič ne bi imel proti.

Pravijo, da je na medcelinskih poletih hrana tik tak, sploh v prvem razredu. Napitki vključeni.

Na kakšnem seznamu sem, če lahko ponovite?

PANTALONE: Na seznamu srečnežev, ki bodo premeščeni pod sončno upravo.

ARLECCHINO: Sliši se res lepo. In kaj bom tam?

PANTALONE: Za generalnega boš nastavljen. Sončil se boš, od jutra do večera.

ARLECCHINO: Uh! Končno se bom vsaj malo spočil.

Če si lahko dovolim odkrito besedo, utrudim se že samo, ko pomislim na tole zoprno avdicijo. *Gesta v dvorano*.

Ves sem že hripav. Hočete slišat?

Za zajtrk mi kruli v želodčku, medtem pa tistile, v tretji vrsti, rjove name kot bik: »Jest sm pa z {Logaca}!

Z {Logaca}!« Jaz njemu nazaj: »Tako j domov, {Logatec}!«

In ob uri, ko cel svet v miru použije kosilo, se mi derejo ... jih vidite ... tistele tri na balkonu: »S {Cjala}, s {Cjala}!«

Jaz njim nazaj: »Čez mene živega ne!«

Tako se jaz razdajam.

PANTALONE: Pa rezultat?

ARLECCHINO: Torej, milostljivi ...

PANTALONE: Zmanjkuje časa, Arlecchino.

In mojega potrpljenja.

Koliko?

ARLECCHINO: Torej, gospod gospodar ...

PANTALONE: Vprašal sem: koliko?

ARLECCHINO: Še nobeden. Ampak dva ... ne ... šteje med publiko ... dva pa pol ... dva pa tri četrt je godnih.

Zdaj zdaj bodo. Vsak moment, brez skrbi, maestro
professore ...

Se zapodi proti publiki, kot bi podil golobe. Šc, šc, šc ...

Gremo! Šc ... Črta ... Šc, šc ... Spizdi ... *Topota.*

Obstane. Noče. Trmasto je.

PANTALONE: O, duca dell'inferno, kaj sem zakrivil, da si me
kaznoval s tem bebcem!

Ne sme se: šc, šc, spizdi. Saj nismo na placu.

To je vendar illustrissima accademia della commedia
dell'arte!

Kakšno zarobljeno gobezdanje, le kje si to pobral?!

Uporabi metodo – pa bodo spizdili.

ARLECCHINO: Če pa sedijo kot sove na veji.

Kot ... da so plačani.

Kaj morem.

Poglejte jih. *Pokaže na publiko.* Aha, eden ... eden pa že ...

Premislil si je. O, ti zgagica bleferska! *Žuga gledalcu.*

PANTALONE: Metoda, Arlecchino, rekel sem: metoda!

ARLECCHINO: Kakšna metoda?

PANTALONE: Menda nisi pozabil metode?

ARLECCHINO: Priznam, da ...

PANTALONE: Kaj?

ARLECCHINO: ... sem.

Ko sem lačen, pač pozabim.

PANTALONE: Brighella!

BRIGHELLA *v skoku na odru:* Tuki, prufesor gazda!

PANTALONE: Razloži mu!

BRIGHELLA: Ni kej. Tok jm more bit douhcajt, d misljo,
d bojo krepl. Take bulane jm turiš, d se jokajo. Tok

se jih šopa z gnusarijam, d bruhnejo. Če še ni zadost ...
 mument, profesor gazda ... *Skoči po velikansko klistirko.*
 Če nubena reč ne prime, fašejo pa klister. Kle bojo pa tud
 najbl zakrknem zatrukeral. In se puberejo.
 Dvurana fletn prazna.
 Prublem rešn.

PANTALONE: In?

BRIGHELLA: Tist, kr ustane na sit – če sploh kej – tist je
 pa: čist zlato. Pol pridete vi, profesor gazda pa profesor
 Dutore pa naša Serulina ...

PANTALONE: Docentka Serolina ...

BRIGHELLA: Prosm za zamero. Torej ... nastopte u svojstvu
 kumisije, in ta kumisjon pol zbere, kér srečnež ...
Razširi roke, kot bi kazal pot v raj.
 ... gre not. Ker bo umetnik. Tak, s ta velikim K. *Roka od*
komolca navzgor. Use druh pa – guske!

ARLECCHINO: Joj, kaj vidim?

Gledalki v prvi vrsti. Gospa!

Gospa, vi, ja! Tukajle ... *kaže na brado* ... s konca
 bradice ... vam visi pa solzica zemfa. In košček
 hamburgerja čiča na njej.

O, kako je čeden!

Bi mi hoteli prepustit ta ostanek vašega veleccenjenega
 obroka?

Žuga. Vi, porednica ... Na poti sem ste si privoščila
 stoječo orgijico v Mc Donaldsu. Brez skrbi, ne obsojam.
 Neenakost je bila, je in bo. Kaj pravite?

Lahko se zmeniva gospa ... *tiše* ... veste, jaz imam tukaj
 odlične zveze, spustil bi vas čez vrsto.

PANTALONE: Arlecchino!

ARLECCHINO *še vedno ponuja roko*: Sva za posel?

PANTALONE *sladko*: Predragi, spoštovani Arlecchino!

ARLECCHINO: Takoj ... *Gledalki*. Lani je neka gospodična Fanči prinesla v žepu nagce s kečapom. Po moji zaslugi je naredila bliskovito ...

PANTALONE: Arlecchino!

ARLECCHINO: Samo sekundo še ... *Gledalki*. Gospa, spleča se. Fanči je zdaj na konju. Oziroma na metli, če sem natančen, ampak že drugo leto – ko gre Slavka, tista za šankom, na porodniško – no, za takrat ima pa ta vrla gospodična skoraj že obljubljen ...

PANTALONE: Zadnji poziv!

ARLECCHINO: Gospa, življenjska priložnost ...

PANTALONE: Odpuščen si!!

ARLECCHINO: Kaj?

PANTALONE: Brighella, kako bi mu povedala {Bratuškova}?

BRIGHELLA: {Naša Alenka} bi mu rekla: {Vi nid tajm. Vi šel solv aur problems baj aurselvs. Ju – ar fajrt!}

PANTALONE: In kaj bi rekel {Pahor}?

BRIGHELLA: {Borut} pa, jasno: Off the record – fuck off!

ARLECCHINO *krik, pade na kolena*: O–o!

Pičlih sto enainedemdeset let, enajst mesecev ...

šteje na prste ... dva tedna, tri dni, pet ur ...

šteje na prste ... osemnajst minut in šest sekund pred penzijo. Šest sekundic!

Usmilite se me!

PANTALONE: Brighella, izvrši komando!

ARLECCHINO: Usmiljenje!

PANTALONE: Brighella!!

BRIGHELLA: Ni d ni, profesor gazda!

Brighella dvigne Arlecchina in ga nastavi v primeren položaj za brco v rit. Arlecchino nagnjen globoko naprej. Brighella vzame zalet, nameri, se vrne, popravi položaj riti, Arlecchino se premakne, Brighella ga trdo prime, ga pokara – na koncu še enkrat preceni namestitev riti, jo poboža, kot fuzbaler žogo, preden izvede penal. (Lahko, na primer, posnema revolveraško držo Ronalda ob izvajanju prostih strellov.) Vzame zalet ...

BRIGHELLA: Pulčinela!

Nastopi Pulcinella z bobnom okrog vratu. Pulcinella bobna, Brighella izvede veličastno stilizirano brco, Arlecchino se opoteče par korakov in naredi preval. Obleži kot mrtev. Brighella: zmagoslaven tek ob prosceniju, pozdravlja publiko.

PANTALONE: Plus tri, Brighella.

Nismo ravno v formi.

BRIGHELLA: Prufesor gazda ...

PANTALONE: Rekel sem plus tri ...

BRIGHELLA: Če tale ni bla saj minus šter ...

PANTALONE: Plus tri!

BRIGHELLA: Kvarte mi puprečje! A vm ni jasn?! Že lan sm biu pu krivic up pukal! A nej kapetan Špeckahla še letos usvuji Zlato brco? Najmn minus šter! Pokaže na *Pulcinello*. Kr nemu dejte strelat brce, bote vidl, kam bomo padl na lestuc ...

PANTALONE: No, no, Brighella, prijatelj. Ne bit taka zvezda. Skromnost je artistu in športniku v okras ...

Plus tri!!!

BRIGHELLA *Pulcinelli*: Jes nej kle u tri krasne razmetavam svoj talent? Pa že raj prestopm u {Dramo}. Tm so same šminke pa sulerji, nuben ti nou pudau, ampak plus tri ... Za minus šter nardim jes še u tistm usranm {Mladinarju}, mrtu pijan, u spanju – pa z levo nogo ...
No, kva ti mislš?

PULCINELLA: Ni važno, kaj mislim. Jaz sem tukaj samo v. d. tajnice. Mojih trinajst otrok, štirje zakonski, osem nezakonskih, deveti je na poti, veva mojemu srcu, da skrivnostno molči ...

PANTALONE: Oba tiho!

Hočeta povišico?

BRIGHELLA, PULCINELLA: Hočeva!

PANTALONE: Potem pa pljunita v roke! Prevzemita zadolžitve tepca Arlecchina. Ki je tako ali tako samo grel stol in jih pahal.
Sredi avdicije smo, naval je strrrrahoten! Od zad pa jaha birrrrokracija z dopisi.
Postorita, kar je treba, in mogoče ... bo tekla beseda tudi o povišici.
Ko pridem naslednjič, mora bit presejano.
Kot si rekel, Brighella: zlato, samo čisto zlato!
To je tisto, kar nujno rabimo.
Pa čim prej!

Pantalone izgine nazaj za zaveso.

BRIGHELLA *pljune v roke, zakorači pred publiko*: Zdej, lupčki moji, smo pa mi na vrst.
Gulopčki moji ...

No, da vs vidm.

Čedn, ni kej ...

Morbit kšn prustuvolc al pa prustuvolka? Mal za ugrevanje?

KANDIDATKA *v dvorani, dvigne roko, skoči pokonci*: Jaz!

Prosim, jaz!

BRIGHELLA: Bravo! Izvoli!

Pulčinela, mikrufon za kandidatko!

Pulcinella da kandidatki mikrofon. Ostane v bližini. Spot na kandidatko.

KANDIDATKA *v mikrofon, vzhičeno drdra*: Mislim, to je men ful kulsk, jes sm to že vse splanerala, ceu let sm se mogla ful kregat s fotrom, ampak na srečo sm mela matko na moji strani.

Ful kulsk. Moja matka pa jes sva se zmenile, da jes morm bit igralka, al pa nč. Morm! Mislim, vsaj za začetek, preden prodrem u haj sosajeti, pa na televizijo, pol sm lahko pa napovedvauka u rieliti šovu al pa tud pevka na konc, za povrh, za krono karjere, kukr se reče. Ker to je men ful kulsk, recimo, d snemam film iz {Kavacam}, ne, on je znan po tem, da trza na dobre mačke, in jes mislm, d bi se midva ful kulsk ...

... ne ...

BRIGHELLA *preveč prijazno*: Kva bi ti, macica moja, ful kulsk?

KANDIDATKA: Mislm, matka misl ...

BRIGHELLA: Posluš, mucsek, kva pa matka? Je ona tuki?

MATKA *zraven kandidatke skoči pokonci*: Tukej!

BRIGHELLA: Guspa, prosm u mikrufon!

MATKA *prenaglas*: Ja. Jaz sem pa njena mama.

BRIGHELLA *se prime za ušesa*: Guspa, dejte no, dejte ga mal z ubčutkom.

Mikrufon, guspa.

MATKA *z občutkom*: Bom.

BRIGHELLA: Veste, u te naši branži je ubčutek use.

Pa se vm zdi, guspa, d vaša hči ma ubčutek?

MATKA *nežno gleda kandidatko*: Medve se poznavajo že več kot dvajset let. Sva ful frendice, vsega se lotiva skupaj. Kaj ne?

KANDIDATKA *nejevoljno*: Dej, no, ne zdej ...

BRIGHELLA: Pulčinel, kva se teb zdi?

PULCINELLA: Takole bom rekel ... kot oče dvanajstih in – srčno upam, da – tudi trinajstega, ki je na poti ... *obupan stoka* ... oh, moji ubogi ptički golički, kaj bo z vami, če se vašemu tatku kaj zgodi, kdo vas bo hranil, kdo branil ... *V prejšnji ton*. Dilema, dilema ... Mene inspirirajo ... come si dice ... Ta me nekako ... umetniško ne pretrese.

BRIGHELLA: Se mi je kr zdel. Kva pa madam?

PULCINELLA *preiskujoče gleda*: *Horror domesticus alpinus*, kapitalen primerek.

BRIGHELLA: Verjamem, bliži si, boljš vidš. Zdej pa, moji dami ...

MATKA *hiti*: Samo še to ... Mislim, jaz bi pa čisto rada enkrat nastopila v horor filmu o živih mrtvecih ... Zame bi bil to izziv. Sem prišla do tega, da bi lahko ... mislim ... če vam že moja Katka ne ustreza, bi pa mogoče jaz ...

BRIGHELLA: Dragi dami ... Cajt je poteku. Hvala.

Publiki. Hvala tud vm za puzornost, rezultat bote zvedl pu premoru za reklame.

Pulcinella se vrne ne oder in iz žepa potegne velik robec z napisom: KREPIMO DRUŽINSKE VREDNOTE! PULCINELLO ZA POSLANCA! Obriše nos, pospravi robec, naredi tri prevale, steče čez oder in se pokloni. Brighella sprva ogorčen, ko pa je točka končana, privleče na sredo odra sod z napisom: PUŠTENA LISTA BR.!!! BRIGELATA ZA TA GLAUNGA! Privleče lestev, zleze na prečko in iz sode za ušesa potegne velikega zajca. Zajec se mu nemudoma prisloni ob nogo in začne drgniti. Spodi zajca, odstrani sod, lestev pa pusti, kjer je.

BRIGHELLA: Torej, moji cenjeni dami ...

Iz žepa vzame listek in ga razmota. Žalostno odkima.

Tm so urata.

Blo mi je u čast in vesele za crknt – zdej se mi pa, prosm, na brzaka spokita.

Kva gledata?

A mislta, de se jes hecam?!

Kva še čakamo, dejmo!

Teraj guske!!

Kandidatka in matka vstaneta in odideta, obraza si osramočeni zaslanjata z gledališkima listoma.

BRIGHELLA *publiki*: Brez aplavza!

Odhajajočima. Vedve tm, gas! Tuki so še drugi, bol nadarjen. Dragucen cajt nm udžerata! Ura laufa! Kle nm ura laufa, sm reku! *Publiki*. No, dejmo že, podkurte jima!

KLICI IZ DVORANE: Bu! Bu! Bu!

Kandidatka in matka v teku zapustita dvorano.

BRIGHELLA: Vm bom že dau! Napuvedvauko u rieliti šovu!
 Pa žive mrtvake! *Obstane zraven Arlecchina.* Ti, Pulčinel.
 Zakva pa ta ne vstane? Kva mu pa je?
Beza z ного.

PULCINELLA: Pa ne, da si ga pokončal, Brighella?

BRIGHELLA: Puklič gazdo! Pulčinel, lej dukaz!
 Pr te prič čem višjo uceno! Pet! Pet plus! Puklič!

PULCINELLA: Brighella, samo tega ne! Jaz jih poznam!
 Jaz sem v. d. tajnice!
 Kaj mora v. d. tajnice prestat, se ti sanja ne! Nič ne bo
 hotel imet s tem! Nič videl, nič vedel ...
 Vse bo naprtil nama!

BRIGHELLA: Pulčinel! Kvat pa je!?
 A ti sebe slišiš, kva guvuriš!
 A ne vidš, kakšna krivica se men kle gudi!
 Plus tri, pa za tole?!
 A veš, d sm jes zarad take svinarije loh up pukal?!
 Kle se gre, kér bo špilou, kér bo pa vodo nosu ...
 Zastop že, za mene se gre!

PULCINELLA: To ni več šport! To ni komedija!
 Pokončal si Arlecchina, Brighella!
 Veš, kaj si naredil?

BRIGHELLA: Ah, tko hudo pa spet ni.
 Puglej, a mu kej fali.
 Roka ... Napou že suha, ampak dela. *Kratka nespodobna
 kretnja, dvigne Arlecchinovo roko.*
 Druga tipalka – ist šmorn. *Jo previdno dvigne in izpusti.*
 Taca – kukr jes vidm, se ga drži.
 Ta krača tud še ni segnila.
 Glave pa tko al tko nkol ni mou.

Dvigne Arlecchinovo nogo, jo izpusti, noga ostane dvignjena. Hoče nadaljevati, pa dojame, da nekaj ni v redu. Pogleda nogo, noga pade. Še enkrat dvigne nogo, poduha.

Smrdi, tko k zmer. Sigurn je žiu.

Pozorno izpusti, noga pade takoj.

PULCINELLA *prestrašeno beza v Arlecchina*: Potem pa naredi, da bo vstal, če je živ.

Jokajoče. O, moji nesrečni liščki, o zavržena, opljuvana in izdana mladost ...

Spet Brighelli. Jaz s tem nimam nič.

BRIGHELLA *stopi z eno nogo na Arlecchina*: Kuko nč?

PULCINELLA: Nič!!

Ne pipaj krhke steklene menažerije mojega notranjega sveta. Mojih malih žalosti, malih radosti, malih hrepenenj.

In ne pehaj me v kriminal!

BRIGHELLA: Ti, kér je pa bobnou?

PULCINELLA: *Trezno*. Kaj?

BRIGHELLA: Kér je bobnou? Če mene prašaš, si ti za dve številke bl kriiu, k jes, k si preveč bobnou. Tvoja kriuda je za tri številke večja ud moje. Če ne za šter. Jes sm sam užgau, točn tko, ks ti bobnou.

U bistvu sm kle jes tist, k je nedoužn.

PULCINELLA: Kdo?

BRIGHELLA: Jes.

PULCINELLA: A ti?

BRIGHELLA: Kdo pa?

PULCINELLA: A veš, kako si ti nedolžen?

BRIGHELLA: Rec, če si upaš.

PULCINELLA: O, pa še kako si upam. Takole.

Z eno roko naredi pest, vanjo zarine iztegnjen prst druge roke. Mu pomoli sklenjeni roki pod nos.

PULCINELLA: Eto, tvoja nedolžnost.

BRIGHELLA *si pozorno ogleduje sklop*: Ti, zanimiu. Zlo zanimiu! Pučak mal.

Kuko ti to rata? *Leze na lestev.*

A lah še enkrat, d jes to vidm še is te prspektive.

PULCINELLA: Ti kar, amigo! Por favor! Avec plaisir!

Ponosno, še počasneje in bolj na široko kot prvič izvede proceduro.

BRIGHELLA *zleze dol*: Pulčinela, dej, nared mi uslugo. Pejd ti gor, de si jes še ud spodi pugledam. Tud jes bi rd to znou tko fajn k ti.

Pulcinella leze na lestev, Brighella pobere klistirko. Pripravlja se zadaj.

PULCINELLA: Kje pa si, Brighella?

BRIGHELLA: Nč bat, kle zadi.

PULCINELLA: Kaj pa počneš?

BRIGHELLA: Ta prau kot išem. Ne se dat motit.

Pripravlja klistirko.

PULCINELLA: A lahko začnem?

BRIGHELLA: Ne še. Pejd mal viši.

PULCINELLA *zleze više*: A je zdaj kot v redu?

BRIGHELLA: Še mal viši!

PULCINELLA: Pa zdaj? *Pulcinella sedi okobal na lestvi.*

BRIGHELLA: Bolš ne more bit.

PULCINELLA: A lahko začnem? *Se pripravlja.*

BRIGHELLA: Na tri!

Se pripravi tudi on. Skupaj štejeta.

PULCINELLA, BRIGHELLA: Ena ... dve ...

BRIGHELLA: Dve pa pou ...

PULCINELLA: Dve pa tri četrt ... A paziš?

BRIGHELLA: Dve pa osem devetin ...

PULCINELLA: Dve pa osemnajst dvanajstin ...

PULCINELLA, BRIGHELLA: Tri!

*Pulcinella vtakne prst, Brighella od spodaj nabije klistirko.
Pulcinella otrpne.*

PULCINELLA, BRIGHELLA: Fanči!!!

*Skozi dvorano priteče snažilka Fanči z vedrom in metlo,
na katero je kot zastava privezan velik pisan prt. Poda
en vogal prta Pulcinelli, štil metle pa drži sama tako, da s
prtom zakrijeta spotakljivo situacijo. Izza prta gleda samo
Pulcinellina glava. Brighella nadaljuje operacijo.*

BRIGHELLA: No, Pulči! Kér ga je fentu?!

PULCINELLA: Ti!

BRIGHELLA: Kér?

PULCINELLA: Ne ti, jaz!

BRIGHELLA: Kér je kriju za use!?

PULCINELLA: Čiv, čiv, čiv!

BRIGHELLA: Tim dau piško!

PULCINELLA: Jaz sem kriv! Jaz!

BRIGHELLA: Boš še kdaj probu zaribat Brigelo?

PULCINELLA: Niti pod razno!

BRIGHELLA: Nam paše, kaj?!

PULCINELLA: Čiv, čiv, čiv ...

BRIGHELLA: Sm prašou, če paše?!

....

PULCINELLA: Pardon ... Dovoli, da se ... prevprašam!

Torej ...

Izkustvo je do neke mere novo.

Ja, pravzaprav ...

Deluje sveže.

Mogoče pa ...

Ni a priori za zametavat.

Nikakor ne. A lahko tako, malo po domače ... kot se meša polenta ... *Dobi.*

Aha, aha, aha ...

Interesantno.

Kaj pa ... kot se igra na violo da gamba?

Senzacionalno.

Kako, da sem prav jaz tako pozno spregledal ...

Brighella v loku odvrže klistirko. Arija in balet: Janez Krstnik Novak, arija Tončka iz scenske glasbe Figaro. Vsi se pojavijo na odru in plešejo, slikovito kar se da.

PULCINELLA *poje:*

Ta polna plamena

ljubezen ognjena

razdjala me bo,

da božec oparjen

sem pičen, sem udarjen,

kaj morem za to!

Ko je balet končan, na odru spet samo Brighella, Pulcinella in Fanči, Pulcinella še vedno na lestvi, Brighella spodaj.

BRIGHELLA: Se nouš premislu, če te pustim?

PULCINELLA: Nikoli več!

BRIGHELLA *ga spusti dol*: Tko.

Važn, da je pravic zaduščen. Ker krivica Brigelata buli.

Fanči odide nazaj čez dvorano.

PULCINELLA *za njo*: Hvala, Fanči!

BRIGHELLA *za njo*: Se vidva med pauzo.

PULCINELLA *za njo*: Drži se, zlata si!

BRIGHELLA *za njo*: Tm k punavad!

PULCINELLA *za njo*: Stokrat bog povrni!

BRIGHELLA *pogleda dvorano, Pulcinelli*: Ti, a vidiš, tmle so pa že prazni zici. Dobr sva zastaula.

PULCINELLA: Seveda, ti moj ... peperoncino. Kdo bi pa lahko prenesel vse te tvoje packarije – razen Pulcinelle.

BRIGHELLA: A se zlato že kej vid?

Gledata v dvorano.

PULCINELLA: Ne.

BRIGHELLA: Se pa zato vid moja puvišica.

V dvorano. Ej, {Semolič}! Hvala, k mi nisi zrihtu prebite pare! Sam d je za tebe dost! Tito, partija! Tito, partija!

Kretnja od komolca navzgor.

PULCINELLA *ga ustavlja*: Brighella, Brighella ... Dajva še, jih bo šlo še več. *Leze nazaj na lestev.*

BRIGHELLA: Ne, najprej morva nega pukopat, pol bova pa še nih ubdelala. Jes grem pu krmp, ti pa prnes lupato.

Odideta vsak v svojo smer.

ARLECCHINO *sede*: Pa ne, da ta dva kretena resno mislita?

Na vrhuncu sposobnosti, v cvetu zrele moške moči, natančno sto enainedemdeset let, enajst mesecev, dva tedna, tri dni, pet ur, osemnajst minut in šest sekundic pred penzijo so me brcnili na cesto – pa menda ne mislijo, da me je treba tudi živega pokopat?

Lepo mi je rekla mama: Arlecchino, tukaj išči svoje zlato, {Ljubljanci} so, že veš, kaj. Seveda sem vedel, kaj. Mamica je od {Ljubljanka} v brezskrbni mladosti dobila, oprostite izrazu, prenosen miniaturni živalski vrt, zato je vsakič, ko je beseda nanesa na {Ljubljančane}, dodala vzdevek, saj veste ...

Ampak jaz ne mislim čakati, da me {Ljubljanca} tudi pokoplje. O, ne. Če samo živ berač, bom še zmerom milijonkrat bolj zadovoljen kot mrtev akademik.

Pobegne. Pride Pulcinella, nosi lopato.

PULCINELLA: V divji, nebrzdani strasti se je razcvetelo to moje srce. In ponosen sem, da sem, kar sem!

Prosim, brez farizejskih nasmehov, vi tam, v predzadnji vrsti, če niste sposobni sprejeti drugačnosti, se kar spokajte ... Šc, šc ... Šc ... Bo manj dela.

Bo lušno!

Išče Arlecchina. Kje je pa truplo?

Saj ni mogoče ...

Trepetam ob tej misli. Pa ne ... pa ne, da sem ganil čvrsto, moško srce predragega Brighelle, da je pred mano pohitel sem in počistil, da bi mi prihranil napor, da bi mi prihranil tiste zoprne kapljice znoja, ki bi lahko skvarile moj brezhlebnostni mejkap? Tako diskretno, tako moško mi pošilja svoje ljubezensko znamenje! Tam gre!

Miruj, srce izdajalsko!

Vse, kar mu imam povedati, mu povem z očmi.

Pride Brighella s krampom.

BRIGHELLA *išče Arlecchina*: Kam se je pa dau?

Nekam hitr je zginu.

Publiki. Že vem. Pulčinelu ma poune gate, jes sem šu na en per, utem je pa on kr sam na hitr vse popucu. Nč ga naum prašu, če ne, mi u hotu še kej računat.

Pomane dlani. Brigela, dobr ti gre.

Se ustopi pred publiko, Pulcinelli. A jh spet mau prtisneva?

PULCINELLA *publiki*: O meni govori!

Kot se meni v vsakem liku narave kaže njegov lik, tako tudi on v množici obrazov prepozna enega samega.

O, zdrži srce.

Se rahlo prime za srce, se od strani približa Brighelli in se zgovorno zabulji vanj. Oba še vedno nista odložila orodja.

BRIGHELLA: Kole bom reku. Če maš urodje, ga nuci.

Ta moj kumad kr neki vaga. Jes ga noum zastojn trogu naukrog.

Zgovorno težka kramp. Za Pulcinello je preveč, odvrne se, povesi pogled in se zasuka stran.

PULCINELLA: Kako je moj ljubi ... šegav.

BRIGHELLA: Ta želez prelukna usak beton. In ta bukou štil ...

PULCINELLA: Kaj mi dela s temi metaforami, kaj mi dela ...

Zraka, zraka ...

BRIGHELLA: Kér ga bo sprobou, se zlepa nou pubrau ...

PULCINELLA: Naj padem prvi, se izničim v sladki omotici ...

se stopim, razgubim ...

kot kaplja v oceanu ...

BRIGHELLA *Pulcinelli*: Sploh nubene reakcije ...

PULCINELLA: Kako da ne!

BRIGHELLA: Ne boš verjel. Krmp jm kažm, pa nč.

PULCINELLA: Ne njim, meni ga kaži!

BRIGHELLA: Ni problema.

PULCINELLA *se počasi obrača k Brighelli*: O, mili moj.

Tvoj kramp ... in moja lopata ...

BRIGHELLA: Dej jo sm ...

PULCINELLA: Oh, ne ...

BRIGHELLA *mu izpuli lopato*: Drgač se jih bova lotila.

Odnese kramp in lopato k robu odra. Pokaže na publiko.

Treba bo zajadrat direkt u sredo te pseudoumetnarske mlake.

Midva mava kle vn za putegnt zlato. Nega boš pa težko delou iz žabiga mresta.

Ampak kr se more, ni težko.

Tko je zaukazou profesor gazda in tko bo.

To bom jes prou na hitr purazerou.

S puezijo bom kresnu. Pu tri naenkat.

Pulčinela, najd mi ta prve tri kumade.

PULCINELLA: Mili moj, hitim ...

BRIGHELLA: Kr Brigela mi reč, ko k punavad.

PULCINELLA: Brighella dragi ...

BRIGHELLA *na publiko*: Kva on to men dragi, mili?

Jasn, računat hoče.

Paz na tošl, Brigela.

Dejmo, gremo!

INŠTALACIJA

Luči ugasnejo, začne se pesniška inštalacija. Inštalaterji so oblečeni v črno, posejani so v prvih vrstah dvorane. Pulcinella je do vsakega napeljal debelo vrv, s katero ga med recitacijo neusmiljeno zvrže pred proscenij.

Prešernove pesmi na posnetkih recitirajo Kosmač, Sever, Kralj ... recitatorji tega ranga.

1. Prva gazela, prvi štirje verzi (posnetek). Recitator si na glavo povezne vedro. Ob cezuri udari s kladivom po plehu.

Pesem moja je posoda tvojega imena,

/cezura: bumf, s kladivom/

mojega srca gospoda, tvojega imena; */cezura: itd./*

v nji bom med slovenske brate sladki glas raznesel

/cezura: itd./

od zahoda do izhoda tvojega imena ...

/bumf, s kladivom po plehu./

2. Popotnik pride ... 2. kitica (posnetek).

Recitator sname klobuk, pod katerim utripa modra signalna luč. Recitator se počasi vrti.

Nebo odpre se, luna da svečavo;

tam vidi gnezditi strupene gade,

in tam brlog, kjer ima tigra mlade,

vzdigvati vidi leva jezno glavo.

Hrup sirene naraste, in kot bi odrezal, utihne.

3. Sanjalo se mi je ... 1. kitica (posnetek). Recitator ima v rokah majhen električni šivalni stoj. Visok ovratnik plašča je zavihan navzgor, namesto glave iz ovratnika gleda balon.

Sanjalo se mi je, da v svetem raji
 bila sva srečna tam brez zapopadka:
 bila je preč življenja doba kratka,
 kjer me od tebe ločjo časi, kraji.

Drdranje šivalnega stroja. Balon naraste do ogromne velikosti in počí. Prižgejo se luči v dvorani.

BRIGHELLA: Puglej, puglej si no te tičke. Kako je to dons prefrigan.

A vi veste, kdo sm jes?

INŠTALATERJI: Ne ... ne ... nimam pojma, gospod ... oprostite ...

BRIGHELLA: Jes sm Brigela, hišnik!!

Hišnik na akademiji, u kero bi se vi rad not prštulil.

Enmu hišniku ga bom pa jes že ud zad not nabou, ste si gutou mislil.

PULCINELLA: Ne, Brighella. Ravno po obratnem kriteriju ...

BRIGHELLA: Ja, glih ta prave si najdu. Res ne vem, kukot je ratal nabrat to kulekcijo! A veš kva so oni hotl?

PULCINELLA: Ne.

BRIGHELLA: Pudtaknt inštalacijo! Men, hišniku, pa inštalacijo!

PULCINELLA: Ja, pesniško inštalacijo.

BRIGHELLA: Štrom, pesniška al pa drek inštalacija je men ena pa ista figa. Mala malca! Nim se sajna ne, d ma na te šol hišnik več veze, k pa petsto prfoksou {s filofaksa}. Skor bi jm ratal. Vse prou, škripajne, štepajne, kuncept u nulo. Razštelan, kukr se zagre! Jes sm biu že čis na tem, de jh spustim. Ampak na konc so se pa le izdal.

Prvemu inštalaterju. Ti, ta pru, k s govoru neki ud imena.
Kér je tebe reciterat učiu?

1. INŠTALATER: Mene je naučil recitirati gospod učitelj
Slivnik na {Osnovni šoli Ledina}.

BRIGHELLA: Sliunik, ja. Glih ta prau.

Drugemu inštalaterju. Kva pa ti? Ti s govoru ud enga
tigra? Ke sse uču?

2. INŠTALATER: Sem član dramske sekcije gasilskega društva
{Virštanj}. Prejšnji teden smo krstili novo brizgalno, če
smem izkoristit to priložnost. Recitiral sem pa tako, kot
recitiramo {virštanjski} gasilci.

BRIGHELLA: Gasiuc, kva pa.

Tretjemu inštalaterju. Pa ti? Pukaž se ti men, žverca.
Puvej, kér je pa tebe uču recitacjo?

3. INŠTALATER: Ne vem, če se sme povedat.

BRIGHELLA: Oh, ti kr z besedo na plan, kle smo sami fantje
ud fare.

3. INŠTALATER: Moje recitiranje ... skrivaj sem se učil sam,
pri pouku računalništva, medtem ko so sošolci igrali
igrice. Prosim, ne povejte učiteljici.

BRIGHELLA: Ja, sej, sej ...

Ploskne. Fantički moji ... Veste kva vas je nesl?

Recitacija. Štima pobje, štima ...

Le kva je treba tok zavijat s to reušno? Se spakvat pa boge
vukalčke nategavat!

Vukal ud enga, k res kej zna, ma za bit – no? *Vprašujoča*
gesta. Čim krajš! K žnedraš, se ma za slišat, kukr d se
fletn čis putih grah stresa u piskr.

Ampak toj šele začetk.

A se je ta šmorn zabelu s kšno trohco prugresiunga, če se sme prašat? Utroc, kva pa naša klenu borbena pesm? Kdo jh bo pa tajkunam nabrenkou? Pa švabam?

A se vm sploh kej šajna ud demukratičnga suczializma? Kér se ne bo nč stiskarl pa štenkarl, kér nm bo velki vodja {Hanžek} sam fletn talou, iz srebrno šeflo? {Mencinger} bo pa vahtou, de nm jo kšn inozemc ne ukrade!

Utrroc, utrroc, kva se pa to prau? A sm jes kle mrbit vidu eno samo samcato misu?

Ja, prjatli! A se tko pudaja? Dons?

Pejte no žgečkat kerga družga!

PANTALONE *izza zavese*: Brighella!

BRIGHELLA: Ja, profesor gazda!

PANTALONE: Kako napredujemo?

BRIGHELLA: Ko pu žnor. Zdele bom naredu čikpauzo, k mo nazaj, jh bo pa že več k pu falil.

Inštalaterjem. Ste slišal. De vs n vidm, k pridem naukroh. Predn grem, pa sam še tole. K sm dóbr, dost premehk za take lumpe, k ste vi.

Hočte, de vm jes pukažem usnove ene muderne recitacije? Dobr glejte!

Se obrne, poza dirigenta. Da znak, dvigne nogo in ga spusti. Trombon, veličastno.

Kole se to dela.

Arte!

Ponovi, trobenta.

Kole!

Ponovi.

Poesia!

Ponovi. Učte se, d bo kdaj kej iz vs ...

Med prdenjem se s plesnimi koraki pomika v globino odra.

PULCINELLA *za njim, še vedno iz dvorane:* Brighella!

Ta inštalacija je bila vendar posvečena tebi ...

Kaj pa moje srce!?

BRIGHELLA *se ustavi:* A srce?

Na, enga za srce! *Klarinet.*

Med prdečimi napevi odide.

PULCINELLA: Moj svet se ruši!

Peklensko žrelo, odpri se in sprejmi vase dušo, ki so ji
spodrezali krila!

Opotekajoč se izgine v globino odra.

Drugo dejanje

Med odmorom Arlecchino obhodi gledalce v foyeru kot tudi tiste, ki morda ostanejo v dvorani. S piksno, v kateri potresa kovance, in z malho čez ramo berači.

Stoli izgnanih gledalcev so prazni. Ob levi stranici senata (stranica d) je mizica s pisalnim strojem, Pulcinella deprimirano tipka, korigira, tipka, radira ...

Dvorana potemni, Arlecchino v vogal, na rob proscenija. Visoko v zraku polna luna.

ARLECCHINO: Prekvalificiral sem se. Zdaj sem berač.

Lep poklic, nič ne rečem. Veliko bolj dinamičen kot pa tisto prej. Pa še precej bolje plačan. In veste, kaj: predvčerajšnjim sem od daleč videl klobasico.

Še celo duhal sem jo.

Kar malo sem se poredil, se mi zdi.

Ampak ... *Povesi glavo.*

Drekec pekec pod hudičkovim repkom ...

....

Tudi jaz imam srce, ne samo žep.

In me vleče nazaj. Kdor je enkrat skusil ... Talijine čare, mu ni pomoči. Obsuj ga s prebendami, navrzi status, sinekurico, prosti čas ... kar srce poželi – vse brez haska. Ne bo zdržal, prej ali slej se bo zatekel nazaj, pod revno krilo ljubice, ki ga je, priznam, za povrh še tepla.

Taki smo – vsaj mi, za vas ne vem.

....

Skomigne, odkima. Nihče ni prinesel pomfrija. Pa tako mi gre v slast. Samo dame imate po torbicaht tiste zoprne cukrčke, ki jih odvijate, da šumijo papirčki. Kar same jih

jejte, jaz jih ne maram ... Po njih me matra zapeka.

Drugič malo pomislite ...

....

Dolga si, izgnancu, minuta. Za ure se zdi, da so brez konca, dan je enak dnevu, podoben brezpotju v kamniti puščavi.

....

Vse je obstalo.

Številke na displejih utripljejo. Kazalca na številčnici usmerjata v prazno, bitje zvonika je tuj, votlo doneč dindon in sredi tega jaz – marionetka, ki ne ume in ne čuti.

....

Na luno. Daleč in visoko nad nami krožiš, o, zavetnica bledih lic ...

....

Kot mesečni se klatimo okrog akademije.

Toda jaz bom naredil vse, da pridem nazaj!

Vzneseno. Ne bom se dal pretentati topemu videzu, nikoli ne bom verjel, da tek ur lahko zastane ...

Pomisli. Kaj sem pa to bleknil? Ti fujček ... No ja, sliši se globoko. *Povzame.* Vztrajal bom in iskal in mogoče bom na koncu prav jaz, Arlecchino, zadnja rupa na fruli, našel tisto, na kar so vsi pozabili.

Vi pa le sedite in čakajte!

In glejte, kako raste ta kup!

Odide skozi dvorano. Na Brighellini strani (stranica b) se prikaže Fanči z vedrom in metlo. Oblečena je v zeleno haljo z velikimi oranžnimi pikami, ki si jo spotoma v

naglici zapenja. Izgine v desno. Za njo ležerno Brighella, zapenja si pas. Nasloni se na vogal B.

BRIGHELLA: Me prou matra, kdaj bo senat. Kdaj bo na tapet moja puvišica.

Jes se kle matram, šaflam ...

....

Če ni dau puvišico na dneun red, me je za-j ...

....

Kér je kerga, seu pa še vidl.

PULCINELLA *užaljeno*: Nič ne slišim.

BRIGHELLA: Tud za tvoj dnar gre.

PULCINELLA: Sem rekel, da ne slišim.

Prosim, pusti me pri miru.

Me ne frega ... občevat z manualci ... brez čustvene inteligence.

Poleg tega pa slabo opravljáš delo.

Samo poglej, koliko jih spet sedi not.

BRIGHELLA *gleda v dvorano*: Te niso isti kukr uni prej. Une sm nagonu.

Te so eni drugi.

Pojma nimam, ud ke se jemlejo.

....

Ampak dokler ni puvišice ...

Zavesa se maje. Škripanje senata.

Na, že spet.

Pokuka za zaveso.

U! Ti huder. Puglej si no, kva ji to dela!

Ti!

To morš vidt!

Kva to dela!

PULCINELLA: Me prav nič ne briga, kaj ji dela.

Prepričan sem pa, da je potenten.

Bolj kot pa ti.

BRIGHELLA: Kvas reku?

PULCINELLA: Nič. Pišem. Zapisujem. Beležim.

BRIGHELLA: Ne, pejd sm. Toj treba pugledat.

Najprej guganje in škripanje, potem naraščajoče moško in žensko ahanje in ohanje. Pulcinella ne zdrži. Pride bliže. Brighella s svoje strani privleče drog. Z njim začne previdno dvigat zaveso. Ko je zavesa dvignjena kakšen meter nad nivo senata, je videti naslednje: miza, z nje razkrceni ženski nogi, v sredi med njima ogrinjalo enega od profesorjev, tudi on viden samo do pasu. Čez rob mize visi odprta velika ženska torbica, ki jo ženska roka še vedno drži za ročaj. Ženska nadaljuje z vriskanjem, medtem ko se moški ustavi, se vzravna, njegova roka seže v torbico, izvleče cekin in si ga spusti v žep. In ponovna akcija ob padanju zaveso.

BRIGHELLA: Foknu ji je cekin.

Pa ne ta prvga.

Ni d ni. Taj že puskrbu za svoj zlato.

PULCINELLA *se vrne na svoje mesto*: Ja, taki ste.

Moški, moški ...

Z vami ne gre ... Brez vas pa tudi ne.

Žal.

BRIGHELLA *tudi on nazaj na drugo stran senata*: Kva se ma taka čedna punca s takm vuluharjam dol za devat?

To men n gre u glavo ... Sej bi lahk ...

Kva je že ona?

PULCINELLA: Mlada raziskovalka.

BRIGHELLA: No ... in kole se pr ns raziskuje.

Jebeštrga, če ta svet ni čudn.

PULCINELLA: Sebe poglej ...

Ti si čuden.

Ja. Čudak.

BRIGHELLA: Čudak, čudak ...

Dej ti men, dem še jes sm pa ke mal raziskovou ...

PULCINELLA: Pozabi.

Nikoli več, kar se mene tiče.

Boš že še videl, kaj se pravi ... stret možko srce ...

BRIGHELLA: Jebeš možke.

PULCINELLA: Saj. Ravno ta pravi se je oglasil.

Na Brighellini strani, na vrhu stopnic (b), se pojavi Colombina. Popravi krilo in frizuro.

BRIGHELLA: O, Kolombinca ...

Colombina odstopiclja po stopnicah in jo, ne da bi ga pogledala, mahne mimo Brighelle.

BRIGHELLA: Guspudična ... mlada raziskuvauka ...

Colombina se ustavi in strmo pogleda Brighello.

BRIGHELLA: Hotu sem sam prašat, če morbit veste, kdaj bo seja.

COLOMBINA: Vem, ja.

BRIGHELLA: A loh puveste?

COLOMBINA: Ne.

BRIGHELLA: Zakva pa ne?

COLOMBINA: Ker ste vsi skup eni ignoranti.

BRIGHELLA: Za kva pa gre, če se sme prašat?

COLOMBINA: Ne cenite.

BRIGHELLA: Kerga?

COLOMBINA: Znanosti.

BRIGHELLA: Če to ni fuj!

Ja ... kér bi pa loh biu tok nsramn?

....

COLOMBINA: Pantalone.

BRIGHELLA: No ... sej s Pantalonetam pa vi ...

COLOMBINA: Prosim lepo. On je mentor mojemu doktoratu.

BRIGHELLA: Sej vem! A mu ni dost! Kva pa še če?

COLOMBINA: Hoče, da popravim dva odstavka.

BRIGHELLA: Eni pa res nimajo nubene mere. Čeb biu jes vš

mentor, vm ne bi blo treba pupraut niti pikce.

A loh še neki prašam?

....

COLOMBINA: Dajte.

BRIGHELLA: Kašn je dneun red?

COLOMBINA: Na dnevnem redu je nagrada.

BRIGHELLA: Mislte: moja puvišica?

COLOMBINA: Samo ena točka je: državna nagrada za

umetniški dosežek.

BRIGHELLA: O, ku ...

O, ku-ku.

COLOMBINA: Ena seja ne bo dovolj. Vsaj še tri mesece bodo

barantali in se kregali.

BRIGHELLA: Pa šola? Kva pa ta audicja? Pa to, d nm vrhouna

inštanca gruzi, če hitr ne stisnemo kej iz sebe?

COLOMBINA: Ko gre za njihove lastne koristi ... *Pokaže na*

senat. ... bodo mimogrede zatajili še peklenščka.

BRIGHELLA: Zbogom puvišica.

No prou.

Boš ti že vidu!

Guspudična, k ste bla vi fer du mene, bom pa še jes du vs.

Zaupou vm bom eno skrivnost.

Dva cekina vm falita u tošlu.

Colombina bliskovito odpre torbico, izvleče mošnjiček in šteje. Dvakrat.

COLOMBINA: Manjkata dva cekina!

BRIGHELLA: Sm vm reku.

COLOMBINA: Dva cekina mi manjkata!

BRIGHELLA: Sej to vm razlagam.

COLOMBINA: Ampak: dva!

BRIGHELLA: Ja. Glih dva.

COLOMBINA: Kako pa veste?

BRIGHELLA: Tko to je. Res je tale Brigela sam hišnik, ni pa s hruške padu.

COLOMBINA: Če pri priči ne poveste, kam sta izginila moja cekina, vas bom predala policiji.

BRIGHELLA: Posluš, punči. Ko ne bova delč pršla. Če boš pa prjazna ... no, pol ti bo pa stric Brigela mrbit puvedu, ke so zdej cekini. Kuko bova?

COLOMBINA: Prijazna.

BRIGHELLA: Sej sm vedu.

No, kvab ti rekla?

COLOMBINA: Torej ... na začetku vsakega meseca mi zmanjkata dva cekina. Bila sem prepričana, da je kriv mošnjiček, zato sem včeraj kupila novega.

BRIGHELLA: Mušničk, mušničk ...

COLOMBINA: Ni mošnjiček?

BRIGHELLA: Pu en stran je. Ni pa sam on.

COLOMBINA: Kaj pa še?

BRIGHELLA: Kr Pantaloneta mu še ud zad prklop.

COLOMBINA: Nemogoče.

BRIGHELLA: D ne?

COLOMBINA: On vendar ni tak.

BRIGHELLA: Ti že veš.

COLOMBINA: On ne bi nikoli ...

BRIGHELLA: Pusluši. On ga rd sm pa ke mal cukne. Takrat se mu jezik razveže, rd se mal puhval, nausezadne, to midva veva, on ni iz lesa, a nede? Zanj on prjadra h men u kurilnco, me ubjame, pa reče: Veš, Brigela, reče, ta naša mlada raziskuvauka je pa bl uroča kukr tale tvoja peč ud centralne.

COLOMBINA: Primerjal me je s pečjo?

BRIGHELLA: Sam u najbolšm smislu.

Uroča, uroča, uroča, reče. Ona tko guri za raziskvajne, d nm učas kr udfrči gor na najviši vrh. Mislju je znanost. In takrat, reče, si pa jes ud ne spusodm dva cekinčka. Ta mladm se itak nč ne puzna.

COLOMBINA: Moški ste pa res prasci!

PULCINELLA *z druge strani*: Se strinjam, se strinjam ...

BRIGHELLA: Ampak ne mene mešat u to. Jes ti nism nč reku. Premisl pa že mal, kva bi blo za narest.

COLOMBINA: Kako naj mislim, če se mi pa dobesedno rola! Najrajši bi ga ... Kar ... Kar ... grem! *Odvihra.*

Jurček v prvi vrsti vstane in dolgo maha za njo. Medtem se izza senata ob stranici b prikrade postava, prekrita z belo

rjuho, v kateri sta samo črno obrobljeni odprtini za oči. Ustavi se dva ali tri metre za Brighellinim hrbtom in čaka. Pulcinella iz pisalnega stroja izvleče dopis, poišče veliko kuverto in vtakne dopis vanjo.

PULCINELLA: Da ne bi kdo kaj mislil. Dostavljam službeno korespondenco. *S pismom v roki odide za senat.*

BRIGHELLA *Odmahne Pulcinelli, potem Jurčku: Dej, used se že, bumbar. Jurček sede.*

Publiki. Vi pa tud sedte kle not, kukr vm paše. Še urata bom zapahnu, d nou nubedn mogu vn. Pol nej si pa on sred tega šajsa sam najde svoj zlato.

Prou nč nm zastojn presejavu. To je ud uratarja deu, ne pa ud hišnika.

Ko se Brighella obrne, duh grozeče razširi roke. Brighella odskoči.

BRIGHELLA *na publiko:* Neki sm vidu! *Poškili nazaj.*

Spet na publiko. Duh! *Ne da bi se obrnil.* Ej, ti ... Pardon. Guspod, a ste vi ...

Brighella se obrne, duh spet razširi roke, Brighella se še malo odmakne.

ARLECCHINO *širi roke:* Nočna tička, o, senčica, prosojna trepetlika sredi gozda utvar!

Drekač! Surovež! Ti smrdljivi pivski sod, ti oslovska žvarovina!

Kje je popotnica, da z njo poplačaš strašnega brodnika? Daj denar! Izpljuni fičnike!

Daj že!

BRIGHELLA *obrnjen stran od Arlecchina:* O, klimba, čis taprau je! Sej sm vedu, d bom enkat gor plaču, sam zato,

k sm preveč spodobn. Ne mene, duh!
 Ne še! O, prosm, ne še! Dej, zber si kerga družga! Kle jh
 mamó ... *Namigne na publiko.*

Še malo poščili nazaj. Ud Arekinota je.

Pade na kolena, še vedno obrnjen stran od Arlecchina.

O, Arlekino, moj ta najbolš prjatu.

Škili nazaj, duh naredi kretnjo: laket od komolca na gor.

Hotu sm rečt: ta druh ta najbolš. Vem, kle so grdo delal s
 tabo, tis biu ta glauna fora tuki, zato so te pa fental ...

*Duh ga brcne v rit, Brighella se prevrne naprej in se takoj
 spet postavi na noge. Duh razširi roke.*

ARLECCHINO: Aurum aureum! Mein Schatz!

Morto di krepo, morto di krepo!

Orrrrro! Orrrrro!

Duh odide za senat.

BRIGHELLA *si masira zadnjo plat*: Sigurn, Arlekino je,
 puznam tehniko. Brez rutacije, zlepa ne čez plus dve ... ne
 mi zamert, prjatu ...

Tak si biu.

Pade na kolena, stoka. O, jes, bogi! Še tega ne vem, ke maš
 grob, db hodu jokat gor. Db ti nosu rože. Db ti pustavu
 spumenik, iz marmorja. O, Arlekino ...

Spet poščili nazaj, vidi, da ga ni več, vstane.

Skidu se je.

....

Kle spod ni več varn.

Odide v Pulcinellino "pisarno". Pulcinella se vrne.

....

Pulcinelli. Žiujo, lubi. Kuko sva kej dons? Lep dan, a ne?
Pulcinella debelo pogleda. Ti, a veš, d maš prou fletn kle not.

Vzame kaktus z mize. Joj, a to maš pa novo roščo?

PULCINELLA: Daj to nazaj. Ne dotikaj se.

Sploh pa, če se ne motim, je tvoj delovni prostor kurilnica.

BRIGHELLA: A ni kle en štekar za zamenat?

PULCINELLA: Ne, nobene vtičnice ni treba menjat.

Vse vtičnice tukaj ...

A si se mogoče prišel norčevat?

BRIGHELLA: Veš kva, lubi ...

PULCINELLA: In ne govori mi lubi. Res je, preživela sva skupaj nekaj opojnih trenutkov, upal sem na več ...
zadržano ihtenje ... moji ubogi otroci. Kaj delajo z vašim hipersenzitivnim očetom. Podvržen stresom, izpostavljen mobingu, iz dneva v dan. O, da bi bilo vsaj vam prihranjeno, kar mora prestajati ata, ki je samo v. d. tajnice ... *Brighella ugasne luč.*

Kakšne lumparije ... imaš spet za hrbtom?

Pantalone pride po stopnicah (b) s senata in naprej v smeri urinega kazalca.

PANTALONE: Zakaj pa čepita v temi?

BRIGHELLA: Kdo? A midva?

PANTALONE: Pa ne, da se prcata?

BRIGHELLA: Prufesor ...

PANTALONE: Polno kapo imam te butalske anarhije!

BRIGHELLA: Kére?

PANTALONE: Tele tu! *Bere pismo*. Spoštovano poslovodstvo!

Pišem vam v skrbi za moralni razkroj zavoda. Ali je treba dodati, da trpi tudi moja zbranost in posledični učinek? Raje ne. V shrambi za čistila sta malo prej dve vam dobro znani osebi že veste kaj. Ena v zeleni halji z oranžnimi pikami oziroma kar brez halje, drugi ima brke. To se je moralo goditi že dalj časa, ampak meni je šele zdaj ljubezen odprla oči. Če se to takoj ne neha, bom moral dati na televizijo in v časopis. Zavoljo dobrobiti sebe in svojih najdražjih, eden je še na poti, brez podpisa. Trikrat na dan! Pulcinella, kdo pa misliš, da bo bral vse te anonimne ovadbe?

PULCINELLA: Ni podpisa. Ko jaz ovajam, se podpišem.

PANTALONE: Brighella, pa ti!? A hočeš, da dobimo na vrat novinarje? Samo še tega se manjka!

BRIGHELLA: Prufesor gazda, a vi res mislte, deb jes kr med službenim cajtam ...

PANTALONE: Ja, to mislim! Mi na vse kriplje hitimo, vidva pa brez sramu gonita čas skozi dimnik!

To bosta še plačala, ampak ker zamujam na urrggentno sejo, bomo računali kasneje.

Kakšen je vodostaj?

BRIGHELLA: Torej ...

Pomik na proscenij, široka gesta na dvorano.

Zmaga, čista k šus! Ud kle se ne vid, ampak štenge pa hudnik smo spucal. Dajemo use ud sebe, je pa zalega zmer bolj trduživa. Hitrej ne gre, eni se tok držijo, de jih je treba skor iz špahtlam vn praskat, bi pa sevede zato en fletn terensk dudatk zame ...

PANTALONE: Ja, seveda. Koliko? Sto? Tisoč? Ti kar reci ...

Smem še jaz nekaj predlagat? Na Arlecchinov odpustek se spomni. Brighella, {Mladinarja} so včeraj ukinili in {Drama} ravnokar pošilja pol ansambla na zavod, samo da boš vedel, ko jih boš videl zadaj v vrsti.

Grem sejat, vidva pa mogoče vendarle pljunita v rokice.

Odide naprej, v smeri urinega kazalca, za senat.

BRIGHELLA: Use kusti mu bom pulomu, jes ga bom seseklou na koščke, jes ga bom stouku u kašo, ko ga dubim!

PULCINELLA: Koga, Brighella?

BRIGHELLA: Tisga, k je šu mene cinkart! Ta se me bo še zapomnu!

Pulcinella plane v divji jok.

BRIGHELLA: Kva je pa tebe pupadl?

PULCINELLA: O, moji premraženi, podhranjeni črviči! Svet poživinjenih instinktov spet žuga vašemu papiju, o, kaj bo, kaj bo ...

BRIGHELLA: Kva spet?

PULCINELLA: Žalosten sem, ker ... ker sem se spomnil na Arlecchina. Ta čudoviti, dobrodušni, nepozabni mali človek ...

BRIGHELLA: Kva je z nim?

PULCINELLA: Bil je boter mojim čičkom. Jemal jih je v naročje, pobožal je malo zlato glavico tu, uščipnil ličece tam, jih žgečkal po trebuščku, trepljal po ritki, crkljal jih je in jim pel. Zdaj pa, ko nam je hudo ...

BRIGHELLA: Maš prou, zgleda, de je mal zagustl. Tud mene zabuli kle not, k se spomnm nanga. Ne vem, kvab dau ...

Kuka okrog vogala proti kurilnici, gleda, ali je duh še tam.

Spodbudno. Pu druh stran pa, Pulčinela, sej teb se ni kej za bat, dokler sem jes kle. A zastopš?

Pulcinella plane v še bolj divji jok.

TARTAGLIA *za zaveso*: Naj že kdo odpre okno!

Tu not neznosno smrdi!

BRIGHELLA *Pulcinelli*: Dej mer! Začel bojo!

Serolina odgrne zaveso. Preostanek odra v temo, reflektorji na senat. Miza, stoli. V vogalu A Dottore sedi na kahli. Pantalone in Tartaglia šahirata. Serolina hodi okrog, gleda pod mizo, pod stole.

TARTAGLIA *Dottoreju*: Spoštovani kolega ...

DOTTORE: Od Ljubljane do Celovca ...

se na vlaku pelje ovca ...

....

Od Ljubljane do Celovca

se na vlaku pelje ovca ...

SEROLINA: Ovca na vlak?

Smem vprašat: je plačala karto?

DOTTORE: Od Ljubljane ... do Celovca ...

TARTAGLIA: Spoštovani kolega in dekan! Že večkrat smo vas prosili, če bi vi ta svoj opravek ...

DOTTORE: Jaz sem vas pa prosil, da me ne napadate!

Moji možgani optimalno delujejo v tem položaju.

Samo v tem položaju sem sposoben kreativnega

videnja. Prosim, da me ne hate terorizirat s svojimi

egalitarističnimi ...

Od Ljubljane do Celovca ...

Od Ljubljane ...

A – a ...

SEROLINA: Prosim ...

DOTTORE: Tiho!

Prihaja!

Vsi pozorno opazujejo.

DOTTORE: A – a – a – a – ah!

Opravljeno. Kratek aplavz prisotnih. Dottore vstaja, si vleče gor hlače in se skromno nakloni kolegom. Pokrije kahlo in jo pobere. Postavi kahlo na mizo. Jo odkrije.

DOTTORE *rahlo ogorčeno*: No, zdaj pa pogledite.

Serolina in Tartaglia previdno in od daleč špegata v kahlo, medtem ko Pantalone skoraj zarije nos vanjo.

PANTALONE: Cenjeni kolega, pa kaj vam ni prav?

DOTTORE: Šibko.

Pantalone zgrabi kahlo in jo poda naprej Serolini, ki jo z gnusom porine Tartaglii, ta pa jo vrne na mizo.

SEROLINA: Meni se to zdi ... čisto normalen donesek.

DOTTORE: Kaj pa konsistentnost!?

Samo zato, ker me motite!

PANTALONE *pokrije kahlo, ga potrepnja po rami*: No, no, kolega. Ne bodimo preveč samokritični. Saj veste, jutri je še en dan ...

TARTAGLIA *se zadere*: Brighella!

Brighella v skoku na vogalu, prevzame kahlo in jo odnese.

TARTAGLIA *sede, udari po mizi s klavircem*: Začenjam sejo senata accademie della commedia dell'arte. Dnevni red: podelitev državne nagrade. Sejo vodi dekan, redni profesor Dottore Baloardo. Predajam besedo.

DOTTORE: Torej ...

Dolg premolk. Se gledajo in tehtno kimajo.

SEROLINA: Če smem referirat na že omenjeno ovco, nekako se mi še zmerom pase po glavi ...

DOTTORE: A. Gre za to, da ustvarjam manifest.

VSI: O.

O-ho-ho.

O-la-la.

SEROLINA: Manifest česa, če dovolite?

DOTTORE: Novega gledališča, se razume.

SEROLINA: In kaj bo še v njem?

....

Razen omenjene ... ovce ...

DOTTORE: Saj! Ko me pa motite! Imam izjemno udaren začetek, potem pa padem v totalno blokado zaradi vaših neumestnih pripomb!

SEROLINA: Se opravičujem ... Drugič bomo pazili, kaj ne?

Senat si kima.

PANTALONE: Preden preidemo k stvari, bi še jaz, na kratko. Imeli smo incident. Sredi histerije, ki je zavladata zaradi tega trrrrapastega dopisa, je vratar, delomrzni, požeruški tepec Arlecchino začel zbujat pozornost in razglašat, da je lačen!

TARTAGLIA: Demagog!

DOTTORE: Demagogija utira pot fašizmu.

SEROLINA: In fašizem: ni dober!

A si morete mislit, da sem ga pa jaz danes srečala v dvigalu?

PANTALONE: Koga?

SEROLINA: En tak fašizem.

TARTAGLIA: Dajte no. Kakšen pa je bil?

SEROLINA: Kakšen, kakšen ... ve se, kakšen.

Plešast, koščen, velik nos ima, čisto tak kot ...

TARTAGLIA: Stojte! Ne kličite ga!

SEROLINA: Uj! Kar srh mi gre.

PANTALONE: Da končam: Arlecchina sem na mestu odpustil.

Čim bo pometeno z avdicijo, pa bom nagnal še hišnika in v. d.-ja tajnice.

Molk, kimanje. Brighella prinese kahlo nazaj.

SEROLINA: Ampak, profesor ... A ni tako, da je bil ta Arlecchino ... prvi?

PANTALONE: No, no, no.

Spoštovana Serolina! Vidi se vam, da ste samo docentka in da se bo treba še česa naučit. Drži, Arlecchino je bil z nami že ... kakih štiristo petdeset let. Kot se bosta tudi kolega gotovo strinjala, pa sem bil prvi tukaj seveda jaz.

DOTTORE: O tem, kdo je bil prvi, bi na naslednji seji. Takoj, ko potrdimo nagrado. Za pokušino bi samo omenil, da je bolonjska univerza najstarejša na svetu. Prosim, da se mi oprusti, ker sem iz Bologne. *Se pokloni.*

PANTALONE: Jaz pa iz Benetk! Benetke so bile, so in bodo sto klafter nad Bologno!

TARTAGLIA: Če smem ... Moja malenkost prihaja samo ... iz Rima. Rim, ha, ha ... Če se je kdo – slučajno – učil latinsko, razume sentenco: Roma locuta, causa finita.

SEROLINA: Jaz sem pa iz {Horjula}!

PANTALONE: In?

SEROLINA: V {Horjulu} pravimo: Naš {Horjul} je naš
Manhattan. Samo, da še boljši. Ker imamo čist zrak.

PANTALONE: Aha, zraku se moramo zahvalit.

SEROLINA: V hosti imamo medveda.

PANTALONE: In?

SEROLINA: Smo naravno napredni ...

PANTALONE: Bo dovolj. Vzeto na znanje.

Ups! Pardon, zdi se mi, da sem se spomnil!

*Skoči na drugi konec mize, k šahovnici in se zabalji vanjo.
Puli si lase.*

Bit v špilu, bit v špilu ...

TARTAGLIA: Pantalone, lepo prosim! Veliki Scaramuccia
je enkrat izvalil: bit v špilu – ta kurnik pa dvajset let
kokodajsa za njim!

Naredite že hudičevo potezo!

PANTALONE: Ja, poteza ... potezica ...

Ej, jej, jej, kar ena vročica me kuha. Prijatelj Tartaglia,
prosim pridržite mi plašč.

Sleče plašč in ga preda Tartaglii. Preračunava.

Kraljica na f7, skakač na c3. Trdnjava na lovca, mala
rokada.

In smo v špilu. *Ukrade figuro.* He, he ...

*Medtem Tartaglia seže v žep plašča in (publiki dobro
vidno) ukrade dva cekina.*

PANTALONE: Hops, kopitljavček, pa te imam.

Elegantno, slovesno naredi potezo. Se pokloni Tartaglii, Tartaglia se pokloni nazaj. Pantalone sede, Tartaglia mu vrne plašč in se nagne k šahovnici, da bi še sam odigral.

DOTTORE *Tartaglii*: Tartaglia, prosim zadržite se. Bosta kasneje. Opravimo z dnevnim redom, potem pa lahko špilata, kolikor hočeta.

Torej: nagrada velikega barda.

Predlagam, da letos nagradimo moj remake.

SEROLINA: Super ...

DOTTORE *z narejeno skromnostjo*: Hja, seveda, veste, jaz marsikaj takole, mimogrede ...

PANTALONE: Pardon, kolega! Tukaj bi pa jaz, con permesso, prosil za pojasnilo. Kakšen remake?

DOTTORE: Carissimo amice, dovolite, da vas poinformiram. Izhajam iz dela – pravzaprav delca našega prijatelja, velikega Scaramuccie, izpred štiridesetih let, ki je pretreslo ...

PANTALONE: Še kako vemo, da je Scaramuccia tresel pred pol stoletja. Kje je pa ta vaš remake, ki naj bi ga mi danes nagradili z dosmrtno rrrrento?

DOTTORE: Seveda ... Trenutno je on še v fazi koncipiranja. Ampak mislim, da to ne bi smelo bit ovira ... Navsezadnje smo pred leti nagradili mozaik, ki ga tudi nihče ni videl, pa še bi se našlo.

SEROLINA: Remake! Fantastično! Jaz bi ga rada kurirala!

PANTALONE: Kurirala? Kako vi to, cenjena kolegica?

Do tega trenutka sem bil prepričan, da se kurirajo razstave.

SEROLINA: Saj! Veste, zdaj se pa vse ... nekako zliva.

Pri likovnikih je že. Slikarje so odpikali, imajo samo še

kuratorke. Ampak tudi njih bodo odpikali in bodo imeli samo še {Zdenko}. No, in ker je ta remake tako rekoč v idealni fazi ...

DOTTORE: Likovniki so si postlali kot polhi. Mi smo pa reveži. Kolegica, če prav razumem, implicirate ...

SEROLINA: Odpikajmo igralce!!

Pa še tisti brezvezniki z univerze nas ne bodo mogli več izsiljevat z enimi dopisi.

PANTALONE: Hm. Zanimiva misel.

Kolegi, predlagam, da prekinemo sejo in si vzamemo čas za premislek.

DOTTORE: Proti!

TARTAGLIA: Igralci, ja.

Gledam mladež skozi okno svojega kabineta, ko se drenja pred šolo. In sem žalosten. Ti pa ti pa ti, si rečem, bi lahko v življenju kaj dosegel. Lahko bi bili koristni. Ti bi bil kovinostrugar, ti frizerka, navsezadnje, rogač naj mu greh evalvira, še učitelj v osnovni šoli nečemu služi. In kaj bo iz vas? Raje ne pomislim. Mogoče je čas, da se kaj ukrene. Tak je pogled z mojega okna.

PANTALONE: Razumem.

Cenjenemu Tartaglii najprej hvala za dragoceno veduto. Kolegici docentki, magistrici Serolini, tantissime grazie za izvirne ideje. Upam, da mi ne boste šteli v zlo, če posežem v debato in jo vrnem v izhodišče, k bistvu, da tako rečem.

....

....

Nagrado dobim jaz!!

DOTTORE *prezirljivo*: No, no, no ...

Kaj pa dosežek, če se sme vprašat?

PANTALONE: Dottore, ne ti meni o dosežkih!

Oba veva, kdo je na vrsti!

SEROLINA: Joj! Oprostite, je mogoče kdo videl mojo nogo?

TARTAGLIA: A je ni pod mizo?

SEROLINA: Ko se razburim ... kar nekako razpadem. Noga v eno smer. Zadnjič sem jo zasačila, ko je predavala zgodovino commedie. Roka je pa med tem popivala z odrskimi delavci v sosednjem bistroju.

TARTAGLIA: Zanimivo. Potemtakem ...

Kam jo mahne pa vaša ... no ...

SEROLINA: Njo imam pa varno zaklenjeno v garderobni omarici.

TARTAGLIA: A dajte no? V omarice vendar vlamljajo.

PANTALONE: Samo moment ...

Pantalone vstane in razburjen koplje po žepih.

PANTALONE *trešči po mizi, zarjove*: To je pa višek! Dva cekina!!!

VSI: Kaj ... Kako ... Kakšna ... O čem pa ...

PANTALONE *trešči še enkrat*: Vprašam: kdo mi je ukrrrradel dva cekina?!

DOTTORE: Kolega Pantalone, prosim vas! Nehajte že s cenenimi slepilnimi manevri. Zbrali smo se, da končno, lepo, kot se spodobi, potrdimo mojo nagrado in ker ste očitno ostali brez adutov ...

Po stopnicah (c) priteče Colombina, za hrbtom skriva baston. Stopi v senat. Vsi se obrnejo k njej.

DOTTORE: Bellissimo!

Samo še vas se je manjkalo, mlada kolegica.

Bolje za vas, da imate tehten razlog ...

COLOMBINA: Imam.

DOTTORE: Bodite kratki.

COLOMBINA: Bom.

Pantaloneju. Ti boš moja dva cekina!!

Z bastonom trešči Pantaloneja po glavi, ta se zruši.

COLOMBINA: Na mesec. *Odide.*

DOTTORE: Zaprite okno! Takoj zaprite okno!

Serolina zagrne zaveso. Skozi zaveso glava Tartaglie.

TARTAGLIA: Pulcinella! Vodo! Prvo pomoč!

PULCINELLA: Prihajam!

Z mizice pobere platenko in škatlo s priborom za prvo pomoč. Odide na senat. Brighella se ležerno nasloni na stranico. Veselo požvižgava, zadovoljen z razpletom. Izza senata po nasprotni stani, najprej ob stranici b, potem ob stranici a, prihaja duh. Ko pride do vogala A, je Brighella ravno obrnjen stran od publike, tako da ga ne vidi. Duh za trenutek počaka, da se Brighella obrne k njemu, potem razširi roke.

ARLECCHINO: Tika-taka, ča-ča-ča!

Čas beži.

Časek časkasti drsi, časje mezi, polzi, se svaljka, časiček kobaca, ono taca, drobenclja, časuljka šiba, čason maršira, čas galopira, časoplan leti, frči ...

Frr, frr, frr ...

Brighella zarjuje in se požene v beg, v smeri urinega kazalca. Duh jo mahne v obratno smer, in ko Brighella pridivja okrog vogala B, si stojita iz oči v oči. Duh spet razširi roke.

ARLECCHINO: Grob se za grobom odpira,

v temo!

Iz globočin nas kliče:

Zlato! Zlato!

Kliče mrtve in hudiče domov!

Iz grobov!

Brighella v dir nazaj, tokrat tudi duh teče za njim in tako naprej, čim bolj inovativno po preizkušenem vzorcu. Zaključna brca je obvezna: ko Brighella upa, da se je znebil zasledovalca in kuka okrog vogala, se mu duh prikrade za hrbet in Brighella jo faše. Skratka, ko se Pulcinella vrne s senata, je Brighella popolnoma izčrpan in zblojen od strahu. Duh izgine, Pulcinella ne opazi ničesar.

BRIGHELLA *ga izčrpan objame*: O, moj ljubi, dobri ...

zlati, zlati Pulcinella.

PULCINELLA: Roke stran!

....

Ne bom se zapletal s čustvenim invalidom.

Ti ne misliš resno.

BRIGHELLA *lovi sapo*: Mislim ... resno ... kot sama smrt.

Nekej ... bi ... te prosu.

PULCINELLA: Prosi. Ampak brez običajnih neslanosti.

BRIGHELLA: Prosm ... a me lah ... primeš za roko ...

Rokico. Prosm.

Dolg premor.

Pogled v oči. Pulcinella mu nežno poda roko.

TARTAGLIA *za zaveso, tečno*: Docentka ... dajte no ...

prezračite že.

Zavesa se odgrne. V svojem kotu Dottore, spet na kahli. Ob kahli velik starinski črn telefon. Vsi sedijo precej poklapani, Pantalone z obvezano glavo.

DOTTORE: Glede na resnost položaja ...

Malce pridvigne zadnjico in spet sede.

TARTAGLIA: Dekan, vi kar ...

DOTTORE: Torej ... nadaljujem sejo.

Si zapisuje v beležnico. Nagrado prejme ... po soglasni odločitvi, seveda ... profesor ... Dottore. Jaz. Amen ... pod kamen. Zadovoljno odloži beležnico.

Manj zadovoljno. Od tukaj naprej pa ... off the record.

Torej ... spoštovani kolegi ... vstane, pogleda v kahlo, sede ... če prav razumem, smo pod točko dve soglasni, da je treba zaščititi dobro ime spoštovanega uglednega profesorja Pantaloneja.

SEROLINA: Jaz, če smem ...

Tartaglii ... odkar ste mi povedali, se ves čas bojim, da ni kdo vlomil. Kar ena taka nevroza me daje.

Vprašala bi, če imam ženski glas?

DOTTORE: Mislim, da se vsi strinjamo ... *vstane, pogleda*

v kahlo, sede ... da ima docentka Serolina pravico do ženskega glasu. Želel bi pa docentki predočiti dejstvo, da jo čaka še habilitacija ...

SEROLINA: A jo je, a jo ni?

DOTTORE: Kako to mislite, spoštovana kolegica?

SEROLINA: Ja, tako.

S plosko dlanjo dvakrat hitro pofočka po ploskem delu pesti, med palcem in kazalcem.

Kako pa?

DOTTORE: Draga kolegica. Velecenjeni kolegij tukaj ... *se nakloni vsem po vrsti* ... se je soglasno odločil, da ne bomo obravnavali namigovanj, pač pa, da se bomo osredotočili na gnusno obtožbo, da je spoštovani Pantalone il Magnifico, profesor venerabilis et mirabilis, kandidatki, v popolnem nasprotju z uzusom ... *vstane, pogleda v kahlo, sede* ... redno mesečno abcigal dva cekina. Spoštovani kolega je v zvezi s tem pristal na pregled, bila ste prisotna, ko je pred vsemi nami obrnil žepe in neizpodbitno je bilo ugotovljeno, da tam ni niti enega cekina, kaj šele dveh. Da ne bi po nepotrebnem dvigovali temperature, predlagam ...

SEROLINA: Zakaj se je pa potem drl?

DOTTORE: Kdo se je drl?

SEROLINA: On. Moja dva cekina ...

DOTTORE: Spoštovana kolegica ...

Zakaj si se pa drl, Pantalone, vranča ti takega?

PANTALONE: Če dovolite. Prosil bi, da ostanemo v okvirih akademske diskusije in da se izogibamo govoru ulice.

Prav nič se nisem drl. Nekako ... mi je samo od sebe prišlo na misel, kako lepo bi bilo, če bi v tistem trenutku imel dva cekina. Ker me je preveval občutek, da se nahajam med zaupanja vrednimi kolegi, sem ta svoj intimni pomislek tudi izrazil.

Moram se pa absolutno opravičiti spoštovanemu gremiju, če sem, ponavljam, če sem s to, nekoliko zasebno obarvano izjavo vnesel nemir v ta, naj mi bo dovoljeno reči odkrito in iz srca: posvečeni prostor.

TARTAGLIA: Še zmerom imamo tehnični problem.

S palcem in kazalcem ene roke ponazori luknjo, s kazalcem druge roke pokaže nanjo.

DOTTORE: Razumeli smo poanto, kot jo je formuliral vedno lucidni spoštovani Tartaglia. Torej, da ne bi po nepotrebnem dvigali temperature, predlagam ...

Zazvoni telefon. Dottore zgrabi slušalko in zarjove.

Senat!!!

Požre cmok.

Ugrizne se v jezik. Popolna sprememba tona.

A-a.

Ja, seveda. Ja, že rešujemo. Nemudoma smo pristopili ...

....

Ne, ne, kje pa, spoštovani rektor.

Kaj pa, vražička vam kosmatega, seveda, seveda ...

Ja. Ha, ha ... He, he ...

Medtem ko govori, vstaja s kahle in se malce priklanja nevidnemu rektorju.

Ampak kaj ...

Kako!?

Spoštovani profesor {Svetlik}! Dragi kolega ...

Vleče hlače gor, se še kar priklanja.

Dragi kolega ...

Z dolžnim spoštovanjem, ampak odločno moram protestirat. Z dolžnim spoštovanjem!

Profesor {Svetlik}!

No, no, profesor ...

No, no, to je pa že pretiravanje.

....

Vlade se menjajo, ampak kaj se pa nas to tiče ... Pustite ukrepe, midva že veva ...

To je pa že ...

K – kaj. Ne, ne ...

Kako da ne?

Kaj?

Kaj?!

Nemogoče!

To bomo pa ...

....

Halo!

Hvala.

Odloži. Hkrati pokrije še kahlo. Telefon in kahlo z nogo odrine pod mizo.

DOTTORE: Zdaj smo pa tam.

SEROLINA: Kdo je pa bil?

DOTTORE: Saj ste slišali. {Svetlik}.

SEROLINA: A je kaj rekel?

DOTTORE: Je. Da nas ima zdaj pa že ... rahlo poln k.

TARTAGLIA: Da bi se rektor almae mater tako izražal?

Ti mona.

DOTTORE: Poln k je poln k. Tako se menimo, ko gre za nohte, off the record.

PANTALONE: Pa kaj?

DOTTORE: Rekel je, da po hodnikih in predavalnicah univerze straši. Preiskava je pokazala, da gre za masko po imenu Arlecchino, ki smo ga, kot se ve, mi brcnili na cesto. Pisali so v Bergamo in od tam dobili črno na belem, da brez Arlecchina ni commedie dell'arte. Zahteva, da mu takoj vrnemo službo.

PANTALONE: Res ne vem, kaj se ima en šraufenciger dohtar za vmešavat v naše zadeve. Mi smo kulturniki.

SEROLINA: Mi smo specifični.

DOTTORE: Kolega {Svetlik} je žurnalist, ne šraufenciger. Pa tudi {Pejovnik} pred njim ni bil ravno šraufenciger, pač pa kemik.

PANTALONE: Naj delajo žajfo in naj nehajo vtikat nos v reči, o katerih nimajo pojma.

DOTTORE: Nadalje ... da že – citiram: dvesto šest let, en mesec, en teden, pet dni, devet ur, štiriinpetdeset minut in celih sedem sekundic – konec citata – nismo proizvedli igralca z diplomom commedie dell'arte. Pisni opomin spreminja v ultimat.

Če ga ne proizvedemo do polnoči, bodo zaprli pipico.

VSI: Pipico!!??

DOTTORE: Ja, pipico. Opolnoči.

SEROLINA: Ampak mi smo jim pa že tisočkrat rekli, da smo specifični.

DOTTORE: Zaprli bodo pipico.

Za konec pa ...

... najtežje, spoštovani kolega in prijatelj ... Pogoj za nadaljnjo diskusijo je, da uredimo ... škandal ...

Doktorandka je bila kaplja čez rob.

Vzdih. Pantalone ...

Naredil sem, kar sem mogel.

PANTALONE: Pomeni?

DOTTORE: Mogoče bi bilo dobro ...

S kazalcem in sredincem izvede pantomimo: nogi, ki hodita po laktu druge roke.

PANTALONE: Ni govora!

DOTTORE: Pantalone, žal.

Zdaj gre za pipico ... Skomigne.

PANTALONE: Dottore! Pa ne, da je to odpoved?

DOTTORE: Reciva temu: soglasno slovo.

PANTALONE: Si znorel?

Meni! Meni, Pantaloneju, da bi kdo dal odpoved?

DOTTORE: S težkim srcem ...

PANTALONE: Zaradi ene ...

DOTTORE: Hudi časi ...

Razširi roke. Pobrska po kahli, izvleče papir, ga poravna, podpiše, požigosa in ga pomoli Pantaloneju.

PANTALONE: Namalajte si odpoved!

Prrrrekleta mafija, tutti quanti!!

Se vidimo na sodišču! Odide, stopnice (c).

DOTTORE: Zbogom, prijatelj. Pogrešali te bomo.

SEROLINA: Zdaj, kaj ne da, ko se je to delovno mesto izpraznilo ...

DOTTORE: Tiho!! Imejte malo pietete!

Še enkrat otožno za Pantalonejem. Zbogom!

....

Tečno. Gremo gledat, kako bi na hitro proizvedli tega frdamanega šmiranta.

Vsi trije se odpravijo na oder.

Brighella!

BRIGHELLA: Na razpulago! *Se priključi.*

Obstanejo na prosceniju, gledajo v dvorano. Dottore korači po prosceniju levo in desno.

DOTTORE: Brighella, povzetek!

BRIGHELLA: Rade vole, šefe.

Torej, presejavanje je biu zmeri deu ud vratarja.

Je pa tud res, d ta nš Arlekino nikol ni biu zgled brzine, prej bi reku, d je meu dve leve, zato smo tud prdelal, kr smo.

No, pol ga je pa prufesor gazda še šuterou.

In kle je use skp nekaj zastal.

DOTTORE *ocenjuje*: Ampak saj tole je ... čez {petsto} kandidatov.

BRIGHELLA: Pu moje jih bo kr {taužent}.

DOTTORE: Je kakšna možnost ... da bi ti? Za primeren znesek ...

BRIGHELLA: Bujim se, d je vlak udpelu. Ukroh vugala sm zvedu, d bo kle pu ta novm pulcajska akademija. Mnde se juttr nausezgodu seljo not.

....

Upejmo, d hišnik ustane ist. Jes bom prou punižn prosu, če je plac še za v. d. tajnce.

Praujo, d so pulcaji ludje, s kerimi se da.

Kej več pa jes težko ...

DOTTORE: Zoprna reč ... *Kaže na publiko.* Samo poglejte ...

Koliko glav ...

Kako valovijo ...

Strahota.

BRIGHELLA: Sam eno nucate, ampak ta pravo.

Se pa to pot kr mal bujim ... *Skomigne.*

TARTAGLIA: Jaz jih gledam in sem žalosten. Le kaj jim je, da rojijo sem not?

Kakšen hudobec jih goni?

Bolj ko jim plozaš, manj zastopijo.

BRIGHELLA *pokaže na publiko:* A slišete to?

Prisluškujejo v dvorano.

Tih. Puslušite!

Prisluškuje v dvorano.

Tišina!

Spet pozorno prisluškuje. Doseže, da se dvorana popolnoma umiri in pozorno prisluhne.

Kva je to?

Spet.

A jih slišete?

....

Mi trajamo – oni pa nč delj ud piščančiga čiuka.

Kavsne enkrat, kavsne dvakrat – in ga ni. Med dvema kavskoma bi hotu pa dužvet ...

putana, ma ke dužvet, kér če dužvet, ma najprej za žvet ...

On bi hotu, d se mu u pičo nasuje ... qualcosa di piu grande!

Di piu profondo!

Ud česa, vs prašam?

Neki.

Zlepa ni dost. In hvala ta črnmu, dokler je tko. Kle pridemo notr mi.

DOTTORE: Kaj pa če bi ... kar nekoga? Na slepo?

BRIGHELLA: U teh cajtih? Puglejte mal ukrog sebe.

Jes ne bi biu tok kurajžn.

DOTTORE: Katastrofa. Morda pa ... kljub vsemu volonter?

BRIGHELLA: A ste pr seb? Prejšn dekan, Skaramuča je sam enkrat probu z enim.

Ga je tip nasrou, še predn je stopu skoz urata.

DOTTORE: Pa Arlecchino? Kje ga lahko staknemo?

BRIGHELLA: Ne mene prašat.

Kr sami ga ište.

DOTTORE: Veste, kaj je naredil nekdo na smrtni postelji?

Naročil je steklenico šampanjca, spil kozarec in rekel:

Ich sterbe.

Ste slišali?!

Ich sterbe!!! Kje je ta flaša?!?

Odide, Tartaglia in Serolina za njim. Tudi Pulcinella pospravi delovni prostor, odhaja, Brighella za njim. Pulcinella naredi nekaj korakov, se ustavi. Brighella za njim. Pulcinella pogleda nazaj. Ponovita.

PULCINELLA: Kam pa ti?

BRIGHELLA: Ja ... h teb.

....

Če me uzameš ...

....

Kle me vendar ne morte pustit samga...

Pulcinella tehta, potem skoči k njemu in ga burno objame.

PULCINELLA: O, raduj se, daj si duška, zdaj zapoj in zaigraj,
moje stanovitno srce!

Greva!

Ga prime za roko in ga odvleče.

V zadnjem trenutku na oder privediva Serolina.

SEROLINA: Prosim! Prosim! Prosim!

Med njenim nagovorom se prižigajo luči v dvorani.

Kot ste videli, imamo tukaj urgenco. Dottore in Tartaglia že pijeta, zapitek bo velik. Na koncu bo treba plačati. Za plačilo sta zadolžila mene.

Zdaj pa, prosim, pozor. Samo za ta odmor sem organizirala dobrodelni ad hoc performans. Trije vrhunski performerji vam za skromno doplačilo enega evra, ponavljam, za en skromen evro vam trije vrhunski umetniki izvajajo vrhunski performans. Absolutna špica. Glede na razmere je tarifa pol nižja! Pol nižja! Običajna tarifa je: daš en evro, gledaš eno sekundo. Gre za vrhunsko svetovno umetnost! Glede na nujo vam odobrimo petdeset procentni rabat! Torej: daš en evro, gledaš dve sekundi.

Dve!

Špica!

Zraven šanka!

Ne zamudite!

Odide.

DOBRODELNI AD HOC PERFORMANS

Dobrodelni ad hoc performans je škatla iz cenenega materiala, po dimenzijah podobna prenosnemu stranišču. Stoji kakšen meter stran od stene, pogled v škatlo pa je možen samo, če gledalec stoji s hrbtom tik ob steni. Tisti, ki niso plačali, torej nimajo vpogleda. Dodatno je pogled zaprt z dvema lamelama. Ena lamela popolnoma zapira prehod med škatlo in steno. Lamela na drugi strani pušča ozek prehod, skozi katerega se gledalec mimo biljeterja zrine v prostor za ogled.

Škatla je z zunanje strani vsa popisana. Navajamo osnovne smernice, tako kot pri inštalaciji, tudi tu ne izključujemo nobene obogatitve koncepta.

Glavni napis: TREBA JE BIT! Pred klicajem rdeče korekturno znamenje, vrini. Nad njim rdeč vrinek "absolutn modern".

Drugi napisi:

PERFORMANS!!!

GLEJ TUKAJ! PRIDRUŽI SE!

SVETOVNA TURNEJA!

PLAČAJ 1€, GLEJ 2!! SEK.!

DELAJO VSE!!!

VSE ZA 1€! SAMO ZA POGUMNE! BODI TUDI TI!

PRISPEVAJ 1€! 1€ NI NČ=0!

Ob vhodu v prostor za ogled stoji biljeter resnega videza in korpulentne postave. Na prsni žep ima pripet kartonček z napisom: Štejem NATANČNO! 2 sek.!

Nad vhodom je dvojezični prometni znak, ime naselja:

HRVATINI CREVATINI.

Na steni, nasproti biljeterja, napis: NE OGOVARJAJ

PERSONAL!

Pod napisom improvizirana škatla z režo. Vanjo naj gledalci mečejo kovance. Nad škatlo puščica, ki kaže v smeri reže in napisi: VRZI 1€ TUKAJ! OBVEZNO PREVERUJ KOVANC BJILETERU! GOLFIJA SE PREGANJA ZAKONOM!

V prostoru za ogled je vedro z vodo, v katerem stoji moč metla. Moškim, ki so plačali ogled, biljeter diskretno stisne v roko papirnat robček.

K stvari. Ko je gledalec pripravljen, biljeter potegne za vzvod ali vrvico oziroma izvede ustrezno akcijo. Pred gledalcem se odpre okno v škatlo, priznajmo, nekoliko obrizgano z bolj ali manj svežo belo tekočino.

Notranjost je obarvana črno.

Pred nami so tri napihljive lutke, zgledno napihnjene. Ne gre prezreti vznemirljivega, rdečega erotičnega perila in tega, da imajo umetnice na obrazu glamurozna sončna očala.

Seveda je vse osvetljeno z nekoliko neprijetno neonsko svetlobo.

Ko se zavesica dvigne, slišimo enega za drugim tri ženske glasove (sladostrastno):

SONO EMILIA CREVATIN.

SONO EMILIA CREVATIN.

SONO EMILIA CREVATIN.

Bumf, se spusti zavesa.

Konec lepega.

(Očitno je bil v zadnjem hipu odobren dodatni rabat.)

Še to: v prostoru za ogled je napis: KO SI PORABIL ČAS, SE KAR NAJHITREJE! ODSTRANI!!

Napis ob metli: OČISTI ZA SABO! TU SMO ŠE DRUGI!

Tretje dejanje

Ko gledalci hodijo v dvorano, odrski delavci v modrih haljah odnašajo še zadnje kose opreme in inventarja. Odnesejo tudi drogova z zaveso, tako da oder in senat ostaneta popolnoma gola. Levo in desno na rob proscenija namestijo velika ventilatorja. Na senatu pijana smrčita Dottore in Tartaglia.

BRIGHELLA: Jes sm pa mal založu.

Vzame zobotrebec iz ust. Rigne.

Mrbit je cajt, d si tud jes uredim to svojo eksistenco.

Še pusebi zdej, k bom pulcaj.

Ja, mal sm založu. *Še enkrat rigne.*

Tale moj Pulčinel ti pa za šporhetam puseka
hudimanovo nonco.

Pa tud ... na sploh ... To je en urejen dom. Večerja – za
use. Zravn krožnika flaška piva, mrzla, da se rosa dela na
nej ... Žena pa lubica fletn nuseča s ta trinajstm, če sm
prou šteu, pa še utroc, vse pušlihtan pud eno streho.

Mene so uzal za svojga na tkole. *Tleskne s prsti.*

In to je tist, kr na konc šteje.

Če sploh kej.

Ceu žiulejne sm mislu, d morm bit mačo. Dasa.

D je treba puderat pa zberat trufeje.

In kva maš na konc ud tega, vs prašam?

Zagonš dnar na športni, z makino se zakantaš, al se pa
zapiješ.

Al pa use troje.

Lubčki zlati, za usako ta zadno raste palca.

Ne, ne, mene so prepričal.

Sm se douh uperou, ampak so me najdl.

Tud vs še bojo, ne skrbte.

Dregne Dottoreja.

Ej, šefe!

Dottore godrnja, prepeva, preden dojame. Napol.

DOTTORE: Kaj bo dobrega, šefe?

BRIGHELLA: Šefe, zbrihtat se. Du pounuči mamu rok. Pol bo
treba pa primopredajo pudpisat.

DOTTORE: Kakšen rok, šefe? Kdo bo meni rok?

Od Ljubljane do Celovca – ga ni!

BRIGHELLA: Šefe, naručen je, d se brez primopredaje loh
spokam še jes. Ej, šefe, konc je.

Finito.

Pa ne mislt, d se zato loh kr valate.

DOTTORE: Jaz se valjam, kadar mi paše, kjer mi paše!

Ju–hu–juhu–hu!

BRIGHELLA: Šefe, pudpisat bo treba.

DOTTORE: Kaj bo treba, šefe?

BRIGHELLA: Pudpisat.

DOTTORE: Ja, pa podpiši, ne, šefe.

BRIGHELLA: Jes nism kompetent. To ste vi, šefe.

DOTTORE: Imam drugo delo ... Nič ne bom podpisoval ...

Kar sam daj ...

BRIGHELLA: Ampak moj putpis ne zaleže.

DOTTORE: Zakaj pa ne, šefe? Zakaj bi bil pa tvoj slabši ... kot
je dekanov ...

Boljši, ne pa slabši! Ju–hu–juhu–hu!

BRIGHELLA: Vi mate čitabo, ne jes, šefe.

DOTTORE: A čitabo? To pa lahko na mestu ... uredimo.

Papir ... *Tipa po tleh, najde prazen list. ... Svinčnik ... Iz žepa potegne kuli. Jaz ... profesor doktor ... ga gleda ... Dottore ... imenujem ... Brighello ... za ... namestnika dekana ... Podpis ... Pika ... Na čitabo. Pa si. Mu porine čitabo in mu z roko nakaže, naj se pobere.*

Najde v žepu žig in ga vrže za njim. Pa še štempelj ... Premakne nogo Tartaglie tako, da jo ima za vzglavnik, že smrči.

BRIGHELLA *pobere žig, si ogleduje papir: Hudir si ga ved, če je to še kej vredn. Namestnik dekana ene takele šole ... della miseria ...*

....

Kok kriglčkou bo Brigela utegnu zvrnt, kokrat ga bo še utaknu, kokrat bo še šou na minus dva deci, preden ga predelajo u pulcaja?

Cigule migule ...

....

Čitabo ...

Štempelj ...

Kdor ma čitabo pa štempelj, je zmagou. Praujo.

Spravi oboje.

Lej, lej, kerga je prnesl.

Pride Colombina.

COLOMBINA: Kje je pa Pulcinella?

BRIGHELLA: Duma.

COLOMBINA: Ga ne bo v službo?

BRIGHELLA: Mugoče kasnej ...

COLOMBINA: Kako pa to?

BRIGHELLA: Na svatbo se prpravla?

COLOMBINA: In kdo se bo poročil?

BRIGHELLA: V. d. tajnice pa namestnik dekana.

COLOMBINA: Imamo namestnika?

BRIGHELLA: Kriza.

COLOMBINA: Ne bi si mislila, da imata Pulcinella in docentka Serolina ... Namestnik, si rekel? Briga me. Na tej šoli itak samo zaskakujete eden drugega. Mene že ne boste več videli. Grem za asistentko na {na filofaks}. Hočem svoj doktorat. Na zagovor sem prišla.

BRIGHELLA: Kakšn zagovor?

Šola je prazna.

Kle ni nbenga.

COLOMBINA: Kje je pa komisija?

BRIGHELLA: Leži, mrtu pjana.

COLOMBINA: Pa Pantalone?

BRIGHELLA: Okroh sudnije se ulač. Tm ga išč.

COLOMBINA: Odpade. Tja že ne grem po doktorat.

Na sodišču jih ne delajo.

BRIGHELLA: Ho, ho, to se pa motš.

Naša ibr obr znanost ma mlade prou na sudiš.

Kr mene pusluš.

COLOMBINA: Poslušam.

BRIGHELLA: A s ti že slišala za Ferlancov bozon?

COLOMBINA: A misliš Higgsovega? Tistega, ki so ga odkrili v pospeševalniku?

BRIGHELLA: Mislm Ferlancovga.

Nš sudiše ne iše u pospešvalnku, ampak tko, d bremza.

Zaviramo, bremzamo, žlajfamo!

In pol, ko se use ustav, nm na podn pade Ferlancov bozon.

Veš kva smo s tem dukazal?

COLOMBINA: Ne.

BRIGHELLA: Kér kol pasi drek!

Nobelova nagrada!

COLOMBINA: Moj doktorat že ni pasji drek!

V prvi vrsti vstane Jurček in maha Colombini. Colombina ga opazi in se zdrzne. Pogleda še enkrat.

COLOMBINA: Zakaj pa tisti tam maha?

BRIGHELLA: Pus ga. En bumbar. A čš, d ga nagonm?

COLOMBINA: Ni treba.

Ga gledata. Jurček počasi odneha in sede.

COLOMBINA: Ne premaknem se, dokler ga ne dobim.

BRIGHELLA: Ampak tuki sva sam ti pa jes.

COLOMBINA: Znajdi se!

BRIGHELLA: Kuko?

COLOMBINA: A nisi rekel, da imamo namestnika?

BRIGHELLA: On se bo poroču. Ma druge skrbi.

COLOMBINA: Moj doktorat mu bo odgnal skrbi. Pa jaz mu jih lahko odženem. To mu sporoči.

BRIGHELLA: Bom sporoču.

Še zmer manka kumisija.

COLOMBINA: Reci namestniku, da naj pride in me pogleda.

Če se mu ne bo zaiskrilo, je cota.

BRIGHELLA: To so pa hudo resne besede.

Posluš, a maš to reč sabo?

COLOMBINA: A doktorsko tezo?

BRIGHELLA: To.

Colombina iz torbice izvleče pomečkan svitek.

BRIGHELLA: Pukaž.

Bere.

O-ho-ho ...

Ti pa nis pu žup prplavala ...

Bere.

Veš kva, uvod ni švoh.

Ko se to dela.

Bravo.

Bere.

Suli ne manka u te prati.

Bere.

Tole pa speleš k formula ena.

Brez mlatenja prazne slame ... nč plonki-tonki ...

Bere.

Čak ...

A jes prou vidm?

....

Bomboletta di merda!

Kej tacga pa jes še svoj žiu dan ...

Punči ...

A veš, kvas ti kle ...

Bere.

Sklep ...

Razturaš ... Kr uroče mi je ratal ...

Sej ...

To?

Kaže na mesto v doktoratu. Se gledata, Colombina prikima.

Neverjetn! Še enkat te prašam ...

To? *Se spet gledata, Colombina prikima.*

....

Punči, ti ...

Sej ti si genij!

COLOMBINA: Sem, a ne?

Dobro sem se ga spomnila.

A ne?

BRIGHELLA: Punči ...

Loh d Brigela ni biu perla ud hišnika. Ne ud hišnika, ne ud kej družga. D je vidu zmeri sam svojo malho ... Loh d on še nima na vest enga samcatga dobrga dela.

Je, kr je.

Ni pa on še reku ta zadne.

Orka, če ne kukr hišnika, se me bote zapomnl pa kukr namestnika. Ta dukturat gre pr te prič na zagovor! Tuki pa zdej, usi gaute slišal.

Potegne na plan čitabo.

A sm a nism!

Čitabo!

Še du punuči!

Če so te usi pustl na cedil, punči, jes te ne bom!

Dvigne roko. S tole roko, manu propria, bo Brigela vodu tvoj zagovor!

Pr prič!

DOKTORAT

Med doktoratom se bo izpod stropa počasi spustila polna luna. Premer najmanj štiri metre, raje več. Obstala bo na višini

treh metrov nad senatom. Luna blede žari, žarenje postopoma spreminja barvo. Do konca predstave se bo spremenilo v temno rdečo. Na začetku doktorata se dvigne blag vetrič, ki pa se na koncu zagovora poleže.

Brighella vzame v roke kitaro. Tiho uglaševanje. Oder potemni.

Colombina sredi odra pred senat.

Brighella proti prosceniju, stoji ob strani.

O

Brighella: nekaj akordov. Zelena svetloba.

Colombina je sopranistka. Predvsem sopranistka. Svetujem gledališčem, da ne varčujejo. Tisto, ki si lahko privošči Ano Netrebko, naj se ne obotavlja.

Glasba: Bist du bei mir, BWV 508. Vokal brez besedila.

Colombina poje: O

Brighella spremlja na kitari.

I

Rumena.

Colombina poje: I

E

Rdeča.

Colombina poje: E

A

Modra.

Colombina: A

Vzporedno dogajanje: medtem ko se izvaja doktorat, se prebudita Dottore in Tartaglia. Dvigata se, se prekopicujeta, padata, ko pa je doktorat končan, tudi njima uspe, da stojita na senatu. Objeta se majeta naprej in nazaj.

Dolžina doktorata: toliko, kot si lahko dovolimo, da ne pride do zastoja.

TARTAGLIA *popolnoma pijan*: Božansko. Jaz slišim ...

Božansko ...

BRIGHELLA *na publiko*: Kdo, vs prašam, kdo ud vs bi si upou kle spreminat pikco!?

Nó je pa hudoba stara silu pupraulat dva udstavka!

TARTAGLIA: No ... Kaj bi ti rekel, Dottore? Ti, ki si od foha?

DOTTORE: Mene je ... ta struktura ... dotolkla.

OBA *vzneseno tulita*: Od Ljubljane do Celovca ...

Dottore pade na rit. Tartaglia ga pobira. Odkolovratita po stopnicah dol in za senat.

BRIGHELLA: Slišal ste glas.

Pokaže na nekoga zadaj. Ne, ti tm gor, ti ne. Gruntou si, al maš raj bencin al dizl, pa d ma suseda dobre noge, pa d se teb ta hec že mal uleče.

Pokaže na gledalko. Ona ga pa je.

....

Pa ti!

Kva pa ti? Ja. Pa ti.

Ti tud?

....

Glas.

Ker si je že kdaj umou ušesa, ga je.

Ti?

Glas.

....

Slišal ste ga lebdet brez teže, tm gor, taužente kilometrou
stran ud zemske jebe ...

....

Kva smo že vse talal, kva use prgrabl.

Naslovi, nagrade ... Točke, napredvajna ...

Dnar ...

Med publiko.

Gluhi za glas smo se klajnal opicam pa hijenam. Du tal.

Jh vikal pa častil.

Šparal rt. Ne udprl kluna.

Cvikal, d bomo smešn.

....

Še mal in nš cajt bo puteku.

In zdej, prašam ... *Privleče izza srajce čitabo.* Čitabo!

Jes, Brigela, namestnik dekana, prašam: A si ga je
zaslužila?

Ker, lupčki, vi ste zdej kumisija. Vi ste sudniki – pa ne
taki, k uni tm!

Ti, ti, pa ti. Pa še ti.

Vsi!

Vi boste puvedal!

Dejmo, roke gor!

Enkrat! Enkrat samkrat!

Po pričakovanju se roke ne dvignejo.

Nej dvigne roko, kér je prot! *Gleda po dvorani.*

Nej dvigne roko, kér je za!

*Gleda po dvorani. Če ni odziva: popolna sprememba tona.
Mirno, resignirano.*

Lupčki, kva išete kle, če si ne upate?

COLOMBINA *razburjeno*: Tam, tam! *Kaže proti zadnji vrsti.*

Moj doktorat!

Joj!

Moj doktorat!

BRIGHELLA *stopi v dvorano*: Puglej jo, če te ni sram. A si ga je zaslužila?

Se bujiš, da boš smešn? To s ja ud unga mumenta, k si stopu sm not.

Mislš, d so to sam drugi?

Kva pučneš kle, če nočš bit smešn? Mar bi ustou duma pa srfou pu intrnetu.

Pokaž se, pajac. Zakva pajac nebi biu pajc? Prvoš si že, pajcek. Pajacka. Dvign roko. Špil je šu, kamr je šu. To mo pa mrbit še spravl čez.

Ena roka. Sam ena!

Ti! Dvign!

Upi se! Se upaš?

Sej nis na sedmin!

Kaj išeš kle, če si še tega ne upaš?

Bravo! Še eno!

Še eno hočm! Sam še eno! Ti! Drž roko! Ne spušat.

Dej roko. Dej, d ti pumagam! Skup jo bova dvignla!

Dejva! Ho–ruk! Pusluš, jedo, kva s pa ti dons jedu? Teška je, k cent.

Ne spušat!

Avtor canovaccia priznavam, da na tem mestu brcam v temo. Poteka predstave ni mogoče predvideti, tudi besedila ne. Vsekakor je Brighellina naloga doseči, da publika množično izglasuje doktorat. Vsakič, ko se dvigne nova roka, Colombina poskoči od veselja. Brighella se vrne na proscenij. S Colombino stojita na sredi. Primeta se za roke, Brighella zapre oči.

BRIGHELLA: Naredl smo ga.

Hvala, loh date roko dol.

Colombini. Ti pa, Kolombinca, si mi doužna enga puštenga. Enga, zato pa tok bolj vročga. Kukr znaš sam ti. To ni mejhn dolg!

COLOMBINA: Si rekel, da bo svatba. Od daleč se sliši vrišč karnevala! V gneči bova našla priložnost, da se skrijeva in ga poravnava!

Oh, kako rada delam doktorat!

BRIGHELLA: Če bo le še cajt! Če bo le ...

....

ARLECCHINO *vpije iz zadnje vrste:* Zlato!

Zlato ...

Našel sem zlato!

BRIGHELLA *nazaj v dvorano:* Kér ga je najdu?

ARLECCHINO: Jaz! Arlecchino!

BRIGHELLA: Prepozn! Kle je že use kaput!

ARLECCHINO: Ne še! Ura še ni polnoč!

BRIGHELLA: Pol pa puhit!

Colombini. Arlekino je najdu zlato.

....

Kva sm reku?

Dojame, zavpije. Arlekino!?

Arlekino!!??

On je ja mrtu!

Pade na rit. Pobere se, bega.

Iz pekla me kliče!

On je hudič! *Pade na rit.*

Hudič!

On je peklenšček!

Ostan, kjer si, Arlekino!

Ne hod sm!

Ne še! O, ne še! Ne me!

Ne! Prosm, samo mene ne! Ne še!

Apage!

Colombina ga gleda in se zabava, smeji se in začne v krogih poplesovat okrog njega.

COLOMBINA *poje*: Arlecchino je hudič ...

....

je hudič, je hudič ...

....

Arlecchino je hudič,

je hudič, je hudič ...

Se primeta za roke in se odvrtničita z odra.

ARLECCHINO *prihaja iz dvorane*: Pa te imam.

Ustavi se v prvi vrsti pred Jurčkom.

Zlato!

Našel sem zlato!

Kje vse sem ga iskal!

V depaju, za znučanimi kulisami salonov, izbic, ječ, vrtov, trgov, hribov, oblakov. Pod škripavimi skladi praktikablov. Na nebu, za sofitami. V fundusu, med zaprašeni lasuljami, rokavicami, štumfi, larfami, pod kupi krinolin, med kutami, rjavečimi oklepi, žezli, križi in meči, pod ogrinjali, cilindri, grmadami škornjev in škrapetov, med špriklami marel. Na blagajni sem si priščipnil prste, ko sem pipal kaso. V foyeru sem prekucnil pepelnike in biste bivših prvakov, zvezd, impresarijev. V igralskih garderobah odprl vsako škatlico s kremo, iztisnil gel iz tub, razmazal šminko, raztrosil puder. Preiskal galerijo, balkon, lože, cercle, parter in preddverje. Pokukal za zastor in za reflektorje, razmontiral zvočnike, celo v frzenk sem se spustil, med miši in pajke. Prekopal zamaščene, popacane, uhate, pokracane kopije iger, orumenele gledališke liste, pretečene vstopnice, pogodbe, zapisnike, sporede, razporede, plakate, fotografije, trakove, zgoščenke, za povrh pa še vedra, metle, vilede, olagume, vse rabljeno. Dvignil predpražnik ...

... in ga našel.

Zlato, ki pozlati cel svet.

Pred nosom je bilo skrito.

Zlato! Imam te!

Zgrabi Jurčka in ga vleče na oder. Jurček se spotika in obrača kot slabo vodena marioneta.

ARLECCHINO: Zlato prihaja! Zlato!

Oddihuje si in gleda naokrog. Izza senata Dottore in Tartaglia, objeta tulita sentiš pijansko popevko:

DOTTORE, TARTAGLIA *na ves glas*: U ranu zoru, zoru, zoru,
kad svane dan, ja idem kuči, sav nakresan ...

Ustavita se pred Jurčkom in Arlecchinom.

TARTAGLIA: Jaz sem ... da se razumeva, en absoluten ... no,
no ... *Dottoreju*. No, kaj bi ti rekel? Ti, ki si od foha ...

DOTTORE *pojasni, kaj*: Kuri muri ... od ovce ...

ARLECCHINO: Zlato je tukaj.

DOTTORE: Kdo si pa ti?

ARLECCHINO: Jaz sem Arlecchino. Me ne poznate?

DOTTORE: Ja, seveda te poznam ...

Ti si tisti ... ki nas je vse za-j ...

Poljubi ga, Tartaglia. On ... je za-j ...

Nagradit ga je treba ...

TARTAGLIA: Brat, dovoli ... *Hoče poljubit Arlecchina*.

ARLECCHINO: Čas bo potekel.

TARTAGLIA: Dovolj, da te poljubim ...

ARLECCHINO: Čas bo potekel!

Ob glasbeni spremljavi skozi dvorano na oder prihaja poročna povorka. Pulcinella kot nevesta, s pajčolanom do tal in z venčkom v laseh. Kandidatka in njena matka, preoblečeni v ženo in nosečo ljubico, ga vodita, vsaka za eno roko. Žena v obveznem predpasniku, s kuhalnico za pasom, ruto na glavi in v plastičnih natikačih, ljubica kot poceni blondinka, noseča. Za njimi se vije sprevod naraščaja. Inštalaterji z instrumenti kot svatje, s črnimi melonami in prebeljenimi obrazi. Dottore in Tartaglia opazujeta prizor, dokler se prišleki ne razporede na odru, potem se Tartaglia zdrami.

TARTAGLIA: Dottore ... Njemu se pa zdi ... da bo čas
potekel ...

DOTTORE: Povej mu ... da čas ... ni noben ... faktor ...

TARTAGLIA *Arlecchinu*: Dovoli brat ... da ti dam ...
poljub večnosti ... Čas ... je iluzija ...

ARLECCHINO: Trinajst minutk do dvanajstih. Še je čas.

TARTAGLIA: Dottore ... trinajst minut ...

Pazi, Dottore, prijatelj moj ... Za vogalom so policaji ...
pazi, lahko ti vzamejo izpit, ker si ... vinjen.

V zadnjem trenutku boš ob izpit ...

ARLECCHINO: Samo še dvanajst minut ...

TARTAGLIA: Dottore ... še dvanajst ...

DOTTORE: Čas ti moj, vse prekratko merjeni ...

In odmerjeni ...

Scvrknil si se ... žal ... ker te nisem dovolj zalival ...

V tem smislu bi jaz ... še kaj malega ...

Iz žepa potegne steklenico in gleda, če je v njej še kaj pijače.

Ni? Pa ni. *Jo odvrže.*

Kot je sojeno ...

Arlecchinu. Dvanajst minut? Če ni hujšega ...

Kuri muri, to se mi sliši pa kolikor toliko ...

sprejemljivo ... To pa še prenesem ...

Ja.

Tartaglii. Skličiči komisijo ...

Ne, pusti, bom sam.

Rjove. Serolina!

Zberi ude ... Serolina ... Sestavi se ...

Bum, tras!

Poje. Heja bumbarasa! Sredi šole črna vihra ...
 Sredi vihre – sprejemni izpit ...
 In ... začnemo!

*Ventilatorja se zavrtita. Vetrič se bo postopoma spremenil
 v veter, ki bo do konca predstave samo naraščal.*

DOTTORE: Pohiti!

Medtem ko prihaja Serolina, se obrne na svate.

Kdo ste pa vi, če se sme vprašat?

1. INŠTALATER *v mikrofon*: Mi smo svatje.
2. INŠTALATER *v mikrofon*: Prihajamo na pirovanje.
3. INŠTALATER *v mikrofon*: Mi štirje.
1. INŠTALATER *v mikrofon*: Smo ženinovi drugi.
2. INŠTALATER *v mikrofon*: Mi smo tisti.
3. INŠTALATER *v mikrofon*: Ki zmerom pridejo.

*Dottore ne razume, skomigne. Pride Serolina v novih
 čevljih, posutih z diamanti. Gre v popolnoma ravni črti do
 roba proscenija.*

SEROLINA: Hvala sponzorjem in donatorjem.

*Gre v ravni črti nekaj metrov nazaj in se spet vrne na rob
 proscenija.*

SEROLINA: Sponzorje ala torje m.

ARLECCHINO: Še devet minut in petnajst sekundic!

DOTTORE: Začenjamo!!!

Spoštovana komisija, kolega, kolegica ... končno ... po
 mnogih, premnogih in še bolj mnogih letih mi je v veliko
 čast ... in prijetno dolžnost ... ovčice moje ... da naznamim

začetek in skorajšnji konec ... željno pričakovanega ...

Tuš.

... velikega sprejemnega izpita!!!

Kandidat bo izprašan iz naslednjih predmetov ...

SEROLINA *na proscenij in nazaj*: Zorjem natorjem lala.

Ala spon don.

DOTTORE: Serolina ...

SEROLINA: Počutim se ... kar nekam razpadla.

Ena taka razpadenost me daje.

Mislím, da razpadam.

Sponvazodonana ...

ARLECCHINO: Osem minut in petnajst sekund ...

DOTTORE: Naprošam kandidata, da se predstavi.

JURČEK: Ime mi je Jurček.

INŠTALATERJI *vzhičeno, kažejo nanj*: Jurček! Jurček! Jurček!

DOTTORE: Začenjamo ...

Ti ... Jurček ...

No, pa dajva midva pogledat, kako ti kaj ...

Ah ... Tudi mene je dohitelo, nisem več, kar sem bil.

Zmanjkuje vprašanj ... in vsega ...

Razdal sem se ... Tartaglia, prijatelj, tudi ti si se razdal ...

Razdala sva se ...

TARTAGLIA: Razdala sva se ... v veter ...

DOTTORE: Ja. V veter ...

In prah ... zvezdni prah ...

ARLECCHINO *se edini zaveda, da čas teče*: Šest in petnajst.

DOTTORE *zgreši Jurčka*: Kje pa si?

JURČEK: Tukaj!

DOTTORE: Kako si že rekel, da ti je ime?

JURČEK: Jurček.

DOTTORE: No, no, no ... Jurček ...

Junček ti moj ... junaček ...

ARLECCHINO: Pet in petdeset ...

DOTTORE *Arlecchinu*: Kaj pa šteješ?

ARLECCHINO: Nič, čas teče.

Pet minut petinštirideset!

DOTTORE: Pet minut petinštirideset, pet minut

petinštirideset ...

Najprej te za-j, potem pa pet minut petinštirideset.

Zagamani personal.

Pet minut petinštirideset.

Blesavo ...

ARLECCHINO: Petindvajset.

DOTTORE: Kaj petindvajset?

ARLECCHINO: Sekund.

DOTTORE: Prej si rekel, pet minut ...

zdaj pa petindvajset sekund.

A bi se ti rad prepiral?

TARTAGLIA *strmo gleda Arlecchina*: Dottore, pusti ga. Pijan

je ... ko cura ...

DOTTORE: Dragi prijatelj, imaš prav. Kot vedno.

Tukaj imamo važnejše reči ...

Torej ... *Jurčku*. Lej ga no ... spomnil sem se.

Ti si Jurček, kaj ne?

Naš kandidat.

JURČEK: Ja.

DOTTORE: Jurček, do zdaj ti je šlo ... brez napake.

Prepričal si me.

Tole vprašanje ti še dam, pa sva.

Povej ti meni ...

....

... kako dela Hamlet?

SEROLINA: Joj, moje stopalo!

DOTTORE: A ti je kdo stopil na nožico, Serolina?

SEROLINA: V zadnjem trenutku sem ga še zadržala.

Ampak rama mi pa beži.

ARLECCHINO: Štiri sedemintrideset ...

DOTTORE: Drži se, Serolina, ni nas več dosti stare šole. Če mi razpadeš sredi izpita, te bom pogrešal ... Si mi šla na živce, ampak te bom pogrešal ... Poljubi jo, Tartaglia ...

TARTAGLIA: Poljubi ti mene, prijatelj ... sem gor!

Seveda, na rit.

SEROLINA *se drži za stopalo, suva z ramo*: Dottore, Hamleta ni v našem učnem načrtu! Hamlet je {na filofaksu}.

On ni naš!

DOTTORE: Ko tako jaz rečem, je tudi Hamlet naš.

Jaz sem Hamlet! Ti, Serolina, si Hamlet!

Pokaže na Jurčka. On je Hamlet!

Vse, kar bo odpadlo, kar ne bo prišlo noter ... ne danes ... ne jutri ... ne nikoli več ... *Pijano zamahne proti publiki.*

Jurčku. No, kako dela Hamlet?

Jurček stopi korak naprej proti publiki. Roke ob telesu, kot šolar. Poklon. Zajame sapo. Spusti sapo. Spet zajame sapo. Poskuša izgovoriti, vendar ne pride čez prvi zlog oziroma soglasnik.

JURČEK: B ... b ...

Bi ... bit ...

Zajame in izpusti sapo, se koncentrira.

ARLECCHINO *potrto*: Tri minute petinpetdeset.

*Jurček spet zajame in izpusti sapo, se koncentrira.
Izgovarja z vedno večjim naporom.*

JURČEK: B ... b ...

Bi ... bi ...

*Da bi ga podprli, mu svatje zelo rahlo, ritmično
aplavdirajo. Jurčku popusti ena noga, pade na koleno.*

JURČEK: B ... b ...

B ... bit ...

*Zvrne se po tleh, kjer ga premetavajo divji krči, kot bi imel
napad.*

JURČEK *hrope, grgra*: B ... b ...

B ... bi ...

Odneha.

*V tišini ga obkrožijo in si ga ogledujejo. Na oder pride
Colombina. Z razširjenima rokama se vrti, poplesuje, poje.*

COLOMBINA *poje*: Arlecchino je hudič ...

je hudič, je hudič ...

Arlecchino je hudič,

je hudič, je hudič ...

Obstane blizu Jurčka, strmi vanj.

Joj, kako luštkan.

Saj ti si pa luštkan.

ARLECCHINO *pobere Jurčka*: Tri minute nič nič.

Dve devetinpetdeset ...

TARTAGLIA *zaprepaden strmi v Jurčka: Božansko, prijatelj ...*
božansko ...

DOTTORE: Pulcinella, prekini svatbena opravila!

Nemudoma!

In piši!

Piši, Pulcinella!

*Pomigne svatom, ti z roba odra v diru prinesejo črn
pisalnik, na katerem so listi papirja, črnilnik z gosjim
peresom in telefon.*

DOTTORE: Piši, Pulcinella, piši!

Ni mogoče, ampak je. Kar ni, to je!

Jurček ...

....

Tuš, veliki orkester.

... je sprejet!

Pulcinella piše.

INŠTALATERJI: Je sprejet!!

DOTTORE: Zdaj pa ti, Serolina! Izkaži se!

SEROLINA: Moja noga! Leti mi v nebo!

Adijo noga! Kam, komolec? Počakaj!

Udi, stojte, praznujte z mano!

Pri meni je on!

Junak!

V teminah noči!

Nad brezni razpada je on!

INŠTALATERJI: On je on!!

Bobni, stopnjevanje.

SEROLINA: Diplomiral!!

INŠTALATERJI: Je diplomiral!

DOTTORE: Piši, Pullcinella.

Piši:

Ta fant ... to zlato ... to čisto zlato ...

ki je v hipu ... preskočil leta ... svetlobna leta ...

... priletel kot komet iz vesolja ...

INŠTALATERJI: Kot komet iz vesolja ...

Tuš.

DOTTORE: In doktoriral!!!

VSI: Je doktoriral! Hura! Hura! Hura!

Pokrivala letijo v zrak. Nihče jih ne bo pobiral.

COLOMBINA *ga zaljubljeno gleda*: Kako lepo.

Na isto noč kot jaz.

ARLECCHINO *potrto*: Dve minuti štiri, dve tri, dve dve ...

JURČEK: Prelestna Colombina!

Jo prime za roko in jo odvede na rob proscenija. Poklekne na eno nogo, hiti.

Od trenutka, ko sem te prvič uzrl pred natančno dvema urama, petindvajsetimi minutami in osmimi sekundami, te ljubim. Manj kot dve minuti imava, zato bom hiter. Naj te ne zavede to, čemur si bila priča. Začel sem kot ubog nič, ljubezen do tebe pa me je navdala z močjo in domiselnostjo. Naredil sem vse, kar sem moral, celo doktorat, ker sem vedel, da mi samo on odpre pot do tvojega srca. Prosim te, daj mi svojo roko, samo s tabo se želim ljubiti in te mikastiti do konca dni.

COLOMBINA: Ena sama noč in vse moje sanje uresničene.

Kar je bilo, se pogreza!

Izpod stropa se mimo lune proti tlom spušča oblak, na katerem piše: KAR JE BILO.

O, dragi, kako se bova lasala, kako kobacala!
Na sto načinov te bom ljubila, na tisoč načinov varala!
Vzamem te za moža!

*Oba na kolenih, se nagneta drug proti drugemu,
okamenita, umreta.*

INŠTALATERJI: Hura! Hura! Hura!

DOTTORE: Dvojna poroka!

PULCINELLA: In dvojna sreča!

INŠTALATERJI: Hura! Dvojna sreča!

ARLECCHINO: ... triintrideset ... dvaintrideset ...
enaintrideset ...

....

devetindvajset ...

DOTTORE: Piši, ti samo piši, Pulcinella ...

PULCINELLA: Pišem!

*Brighella skoči na senat, nastopi Pantalone, ki maha z
mošnjo.*

PANTALONE: O mila mladost! O čarna lepota!

Vsi smo v špilu! Vsi v pesmi! In plesu!

Noga, taca, šapa, kopito: udari ob tla!

Vsi zatopotajo.

V pekel še sodišče! Odstopam od tožbe!

Tukaj, ta mošnjiček! Tristo cekinov!

Vse svoje bogastvo dam! Za doto!

Udari ob tla!

Vrže mošnjiček proti Jurčku in Colombini. Mošnjiček trešči ob tla, izpod stropa se usuje svetleč dež. Topotajo z nogami ob tla.

ARLECCHINO: Osemnajst ... sedemnajst ... šestnajst ...

VSI: Petnajst ... štirinajst ... trinajst ...

DOTTORE: Tartaglia, dragi prijatelj ...

TARTAGLIA: Božansko ... to morava ponovit ... božansko ...

PANTALONE *Jurčku in Colombini*: In zdaj vaju prosim, da mi odpustita ...

INŠTALATERJI: Da mu odpustita! *Na publiko*. Da nam odpustite!

ARLECCHINO: Osem ... sedem ... šest ...

VSI *Pulcinelli*: Piši! O, piši!

PULCINELLA: Kje je žig!?

....

Kje je žig!!!

ARLECCHINO: Tri ... dve ...

BRIGHELLA *skoči s senata na oder*: Tukaj!

V dvignjeni roki drži žig. Ura bije. Dvanajst udarcev. Ob prvem udarcu se začne Brighellin tek proti mizi. Teče v upočasnjem gibanju, med bliski stroboskopa. Ob devetem udarcu mu naproti plane Pulcinella.

PULCINELLA: Obstani, kolo časa!

Bitje obstane.

Močan veter.

Stegne roki proti Brighelli, viharno.

V dobrem!

BRIGHELLA *ga pogleda, hladnokrvno, mrzlo*: In v zlu.

Bitje se nadaljuje. Zadnji trije udarci. Natančno ob koncu zadnjega udarca Brighella udari žig na papir, se zruši, obleži čez pisalnik. Vse zastane. Dottore stopi k mizici, dvigne slušalko. Odvrti številko. Spregovori, še vedno mačkasto, malce tečno in pijano.

DOTTORE: {Svetlik}!

Pogoji izpolnjeni.

....

Akademija ... gre naprej.

Luč ugasne. Hrušč in trušč, kriki, vrtinec. Ko se čez nekaj sekund spet prižge, so demoni izginili. Po zraku plava odmev Colombinine popevčice: Arlecchino je hudič, je hudič, je hudič ...

Čez prazen oder pride Fanči, z vedrom in metlo. Odloži vedro in začne pomivati tla.